

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25

Apgrasinių kainos klausiant laišku.
Kreipiantis su kokią nors reikalais, taip adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 900,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application.

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 2 Telephone: So. Boston, 506-M. SO. BOSTON, MASS., 11 SAUSIO-JANUARY, 1922 M. Telephone: So. Boston, 506-M. Metai XVII

Lietuva nepripažįsta žulikovskio seimo.

RINKIMŲ SKAITO KAIP NEBUVUSIAIS.

Taip pranešta Tautų Lygos meklėjui Hymansui.

Lietuvos vyriausybės pranešė Tautų Lygos Tarybos pirmininkui Hymansui, kad aktyvaus dalyvavimo sąlyga, kurioje lenkų banditas žulikovskis nutarė šaukti Vilniuje Steigiamąjį Seimą, Lietuva to Seimo visai nepripažįsta ir jo rinkimus skaitys kaip nebuvusius.

Žodis žodinė Lietuvos vyriausybės pranešimas Tautų Lygos meklėjui skamba taip:

Jo ekselencijai, Ponui P. Hymansui, Tautų Lygos Tarybos Pirmininkui, Briuselyje.

Ponas Pirmininke:—

Pradžioje lapkričio mėn. 16 dieną Varšuvos Seimas yra priėmęs sulęgusių lenkų vyriausybės pasiūlymo, rezoliuciją, skelbiančią ginčijamoje Lenkijos teritorijoje rinkimus į Seimą, kuris turės spresti krašto likimą. Šita rezoliucija besiremiamas, generolas Želigovskis paskelbė 30 lapkričio dekreto, šaukiantį Seimą 8 sausio, 1922 m.

Šitas Seimas žada būti lyg ir plebisitas ar žmonių atsiklausimas. Turint betgi omenyje:

1. Kad kiekvienas žmonių atsiklausimas tegali būti įvykdytas tik tokiuose sąlygose, kurios patikrina gyventojams pilną balsavimo laisvę ir nuosirdumą taip, kaip tas buvo pirmiau Tautų Sąjungos Tarybos nustatyta;

2. Kad žmonių atsiklausimas prie okupacijos režimo negali būti kitaip skaitomas, kaip tik tolimiesnių jėgos naudojimu;

3. Kad Vilniaus sritis yra jau trys metai lenkų kariuomenės okupuota;

4. Kad šalies administracija yra visiškai okupuojančios valstybės rankose;

5. Kad išvažiavimas iš Vilniaus vieno tik Želigovskio nėra nieko pakeitęs Vilniaus srities vidaus padėty, nes lenkų kariuomenė ir lenkų administracija pasiliko tokiomis, kokiomis jas oficialiai paskelbė 1 gruodžio savo manifeste p. Meysztowicz, kuris užėmė Želigovskio vietą;

6. Kad lenkų vyriausybė ten yra įvedusi tikrą terorą prieš gyventojus nekalbančius lenkų kalba;

7. Kad teroro pagalba ji išardė netikėtai lietuvių politikos organizacijas, bet taip pat ir organizacijas grynai kultūrinės ir ekonominės, kaip tai buvo per lietuvių istaigų pogromus pereiną spalio mėnesį Vilniuje;

8. Kad ji išardė podraug ir baltgudžių politines ir kultūrinės organizacijas;

9. Kad lietuvių, baltgudžių ir žydų spauda niekuo-

met nesinaudojo laisve po okupacijos režimų;

10. Kad propaganda Lietuvos naudai yra visiškai negalima;

11. Kad, priešingai, propaganda prieš Lietuvą vedama yra netikėtai laisvai, bet dagi su pagalba specialiai tam tikslui sudarytų organizacijų, lenkų administracija ir pinigais palaikomu;

12. Kad rinkimai į Seimą paskelbti ir ruošiami tokiose sąlygose, kur gyventojų valios falsifikavimas yra aiškus;—

Lietuvos Respublikos vyriausybė kategoringai protestuoja, kad lenkai nori išspresti Vilniaus srities klausimą, vienpusiai rėdami ir kraipydami žmonių valią ir pareiškia, kad ji skaitys Seimo balsavimą, jei jis įvyks, kaip nieko nereiškiantį ir kaip nebuvusį.

Po šituo pranešimu pasirašė užsienio reikalų ministerijos vardu P. Klimas.

TRIS SIUNTINIAI IŠGASDINO PROŠEPANŲ ATSTOVYBĘ.

Lenkijos atstovybė New York'e prošeipanai pereiną savaite gavo didelio kinkų drėbėjimo, kuomet laiška-neiš atnešė ir paliko jiems tris siuntinius. Pona laikai taip nusigando, kad pradėjo telefonuoti į visas policijos nuovadas, sakydami, kad jų ofise randasi trys didelės bombos, kurios bile minutą gali sprogti ir išmušti visus prošeipanus.

Kada lenkų atstovybėn atvyko bombų skyrėjas galva, leitenantas Gegan, jis rado tenai jau sušauktą visą burį detektyvų ir apie atstovybę stovėjo kelios eilės pilicmanų. Generalis lenkų konsulis, pan Stefan Grotowski, sėdėjo kertėj pabalės ir drėbėjo kaip žiurkė. Geganui buvo paaiškinta, kad praėjusį nedėdienį lenkai darbininkai buvo įtaise prieš atstovybę protestą demonstracija, ir štai dabar atėjo per pašta trys keisti siuntiniai, kuriuose veikiau-sia yra bombos arba pragariskos mašinos.

Bombų ekspertas pakil-nojo tuos siuntinius ir pradėjo juos atidarinėti. Prošeipanai sulindo po stalais. Siuntiniuose pasirodė Lenkijos pinigai, išviso 500,000 popierinių markių, kurios buvo išleistos da laikinosios Lenkijos valdžios, pakol nebuvo apskelbta respublika.

Tuomet narsūs lenkai atsiminė, kad kelios savaitės atgal jie yra paskelbę laik-raščiuose, kad visi Ameri-ko lenkai prisiųstų tokias markes atstovybėn iki 15 sausio išmainyt ant naujų Lenkijos pinigų. Vienas tų siuntinių buvo atėjęs nuo Providence'o lenkų, o kiti du iš Detroito.

Baimė turi dideles akis.

BEZDŽIŲS ENERGIJA ĮKUNIJAMA ŽMOGUI.

Jau senai buvo kalbama, kad senam žmogui galima sugrąžinti jaunystę, jeigu įdėti jam gyvą beždžionės gylę (gland), kuri tveria energiją. Šiandien gi tas yra jau prirodytas faktas. Bandymas buvo daromas Londone su viešbučio savi-ninku E. Liardet, kuris turi 76 m. amžiaus. Tulas laikas atgal profesorius S. Voro-novas laugino jo kunan bez-džionės gylę, ir šiandien tas žmogus jaučiasi kaip viduti-nio amžiaus vyras.

Jo atgimimas apsiereikė net ant jo galvos, kuri per daugelį metų buvo plika kai kiaušinis. Ji apžėlė dabar drutais ir tankiais plaukais.

Liardet ketina duoti pro-fesoriui Voronovui da porą tokių operacijų padaryti, ir tikisi sugrįžti į 18 metų am-žius.

Kažin, ką dabar pasakys kunigėliai, kurie vis rėkda-vo, kad beždžionė nėra žmo-gui jokia giminė. Kitų gy-vūnų gylės žmogui negalima įdėti, nes jų kraujas kitoks. Tikrai beždžionės kraujas yra toks pat, kaip žmogaus. Dusių ganytojams tas la-bai nepatinka, bet jie nagali to užgimę, nes tai yra mokslo prirodytas faktas. Tą parodo ir padarytas da-bar bandymas su minėtu Liardet'u.

PRASIDĖJO BYLA DEL NUODINGOS DEGTINĖS.

Springfielde prasidėjo by-la del tos nuodingos degtinės, nuo kurios Chicopee miestelyje 1919 metais per Kalėdas mirė apie 60 lenkų. Degtinė buvo padaryta iš medinio alkoholio, kurio tu-las italas pavogė iš New Yorko priepilaukos kelias bačkas. Springfielde dabar teisinamas buvęs viešbučio savininkas iš Chicopee ir keliatas jo padėjėjų. Gi ita-las, kuris tą alkoholį buvo pavogęs, pabėgo nuo teismo. Už jį buvo užstatyta \$50,000 kaucijos, tai šita kau-ci-ja dabar prapuola.

KUNIGAS SKUNDŽIA DETROITO MAJORĄ.

Kunigas O'Meara apskun-dė Detroito majorą Couzens ant \$100,000 už įžeidimą "dvasiško stono." Šitas kle-rikalas sumanė užsidėti De-troite kokį ten biznį ir kreipėsi pas majorą, kad šis jam padėtų dolerius gau-lyt. Majoras paklausė: "Ar tamsta esi kun. O'Meara?"

"Taip," atsakė kunigas.

"Tai aš nenoriu su tamsta kalbėti," atkirto majoras. "Tamsta esi veidmainys, dviveidis."

Šitie žodžiai dvasiškai bi-znierių taip įžeidė, kad jis nori gauti \$100,000 atlygi-nio. Istikro biznierių!

WILSONUI SUKAKO 65 METAI.

Buvęs prezidentas Wilso-nas pabaigė jau 65 metus amžiaus. Nors tai nedidelis amžius, daugelis darbinin-ky tiek metų turėdami dir-ba da kasyklose ir fabrikuo-se, bet ponas Wilsonas be-lazdos jau ir paeiti negali.

Lietuvos nepriklausomybės šventė.

Vasario 16 dieną šių metų sukanka keturi metai, kaip Lietuva apsisukė nepri-klausoma valstybė. Lietuvoje šita diena yra švenčiama kaip tautos šventė. Ameri-ko lietuvių veikėjų konfe-rencija anądien nutarė ap-vaikščioti šimtą metų šventę ir Amerikoje, kad parodžius pasauliui, jog lietuviai bran-gina savo nepriklausomybę ir nenori, kad juos valdytų kokie lenkai ar kiti nepraš-ty "globėjai."

Taigi, kad tos šventės pa-žymėjimas išeitų kaip gali-ma iškilmingesnis, lietuvių kolonijoms yra duodama ši-tokių patarimų:

1. Visi lietuviai privalo pasistengti tą dieną pasi-luosuoti nuo darbo; o tie, kurie patys turi savas įstaigas, atleisti tai dienai dar-bininkus, o įstaigas uždary-ti.

2. Savo namus, dirbtuves, krautuves ar šiaip įstaigas reikia išpuošti Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Vaka-re gi įtaisyti iliuminaciją. Pageidaujama taip pat iš-puošti ir iliuminuoti miesto gatves.

3. Rengti visu draugijų su vėliavomis ir ženklais, orkestrais, papuoštais au-tomobiliais ir tt. manifesta-cijos po gatves.

4. Vakare: koncertai, pri-taikintos šventei paskaitos bei prakalbos, iškilmingos vakarienės ir tt. Jaunimui vakareliai su šokiais.

5. Pageidaujama, kad šventė būtų kuo plačiausiai aprašyta vietos laikraščiuose, ypatingai einančiuose anglių kalba.

6. Visas šventės iškilmes reikia nufotografuoti ir tas fotografijas prisiųsti šiuo adresu: Lithuanian Infor-mation Bureau, 1925 F st., N. W., Washington, D. C., kur bus išleistas albumas, rodantis, kaip Amerikos lie-tuviai apvaikščiavo Lietu-vos nepriklausomybės šven-tę.

CUKRUS PIGIAUSIS NUO 20 METŲ.

Washingtono Prekybos Departamentas skelbia, kad cukraus kaina dabar yra taip nupuolusi, kaip ji buvo tikrai 20 metų atgal. Pri-eržastis esanti tame, kad pe-reitais metais buvo nepa-raitai didelis cukraus der-lius. Šiandien žalias cukrus narsiduoda po \$1.75 už 100 svarų, ir Amerikos san-de-liuose jo esą prikauta da-bar apie 1,200,000 tonų. Cu-kraus augintojams dabar visai neužsimoka darbas ir prekybos ministerija Was-hington'e pranašauja, kad del to jie laisvis jį auginę. To-del šių metų pabaigoje cu-kraus gali pristigti ir kaina vėl turės pakilti.

ISMETĖ POLICIJOS VIRŠININKĄ.

Lowellio majoras Brown ismetė policijos viršininką Welchą, nes šis varęs su "munšainininkais" biznį iš-vien.

KULKASVAIDŽIAI PRIEŠ DARBININKUS.

Cincinnati mieste, kur streikuoja keli tukstančiai darbininkų, pereiną savaite buvo didelių riaušių. Kapi-talistų spauda skelbia, kad susirinkę viena rytą streiki-ninkai pradėję šaudyt sker-sai upę į dirbtuvę. Buvę pa-leista apie 100 šuvių. Kulip-ko sukapojusios dirbtuvės sieną ir langus. Tuomet pul-kininkas Denhardt suko-mandavęs kompaniją milici-jos, kurią ponas gubernato-rius buvo prisiuntęs kapita-listams į pagalbą, ir liepęs šaudyti į darbininkus iš kul-kasvaidžių. Kulkasvaidžiai nejuokavę, ir kuomet išsau-dė tris juostas patronų, streikininkai išbėgioję. Ar buvo kiek darbininkų už-mušta ir sužeista, plutokra-tų spauda užtyli.

PATARIA PANAIKINT SKOLAS.

Kas šykis Amerikoje pra-deda girdėtis vis daugiau ir daugiau balsų už tai, kad šios šalies valdžia donavotų visas skolas Europos valsty-bėms. Už skolų panaikini-mą išejo iš Vyriausiojo Tei-smo narys, teisėjas Clarke. Jis sako, kad Amerika tų skolų vistik turbut negaus, bet kuomet ji jų neatsižada, tai tas apsunks Europos padėtį, nuo ko paskui kenčia ir pati Amerika.

NAUJAS SIDABRO DOLERIS.

Valdžios pinigų dirbtuvė Philadelphiajį išleido naują sidabrinį dolerį, kuris pa-vadinata "taikos doleris." Tos rūšies dolerių busią at-mušta 180,000,000.

PAVOGĖ 3,000 AUTOMOBILIŲ.

Per pereinus metus Mass. valstijoje buvo pavogta apie 3,000 automobilių. Išto skai-čiaus tik 330 karų buvo at-imti. Vienam tik Bostono mieste buvo pavogta 500 mašinų.

3 PRIGERĖ PO LEDU.

Southampton, N. Y.—Be-čiuoždamas ant plono ledo čia įlūžo dvi jaunos mergai-tės. Jaunas vaikiną puolėsi į jas gelbėti, bet mergaitės drūčiai apsikabino jam apie kaklą, ir jie nuskendo visi trys.

UŽMUŠTAS BANDITAS.

Pereiną savaite New Yor-ke po nakties buvo atrastas užmuštas James Lowler, 17 metų amžiaus banditas. Po-licija spėja, kad jis bus per-ėjęs "rubežiu," už kurio vei-kia jau kita plėšikų šauka ir kad užtai jis buvęs užmuš-tas.

ZUVO 2 MEDŽIOTOJAI.

Coloradoj, ant Blue Lake ežero pereiną savaite zuvo du medžiotojai, kurie nušo-ve kelias laukines žąsis sten-gėsi jas leidis pasiekti. Vie-nas jų prigerė, o kita žmo-nės rado vėliau sušalusį ant rasto. Vienas jų buvo Pitts-burgo milionieriaus sunus.

Bandys pastatyt pasaulį ant kojų.

FINAI IR RUSAI RENGIASI KAREN.

Rygos žiniomis, Rusijos ir Finlandijos pasieniu dabar einas skubus rengimasis ka-rėn. Rengiasi rusai ir ren-giasi finai.

Is Helsingforsio gauta Ry-goje žinių, kad Finlandijos valdžia gavusi iš Maskvos aštrią notą delei Karelijos sumisimų. Bolševikai kalta-Finlandijos valdžią, kad ji kurstanti karėlus prieš so-vietų Rusiją ir kalbina juos prisidėti prie Finlandijos.

Finu valdžia atsakydama į bolševikų notą vėl karto-janti savo reikalavimą, kad Karelijos klausimas būtų pavestas Tautų Lygai išri-šti. Rusai gi tos "ligos" visai nepripažįsta ir nenori nieko bendra su ja turėti.

Finai turį jau sutraukę Rusijos pasienyje trauki-nius ir daug kariuomenės. Rusai turį Karelijoj ir Pet-rogrado apielinkėj apie 150,000 kareivių po generolo Kamenevo vadovybė.

Bolševikai tečiaus sako, kad jų tikslas esąs tik sau-goti Karelijos rubežiu, kad neleidus iš Finlandijos maiš-tininkų; tečiaus jei finų ka-riumenė užpultų jų raudo-viai, tai šie eitų ir per Finlandijos rubežiu.

Latvijos valdžia taipgi ga-vusi nuo bolševikų užsienio reikalų komisaro Čicerino grąšinimų, kam ji stoja finų pusėj ir tuo budu maišosi į Rusijos reikalus. Jei Latvija rems finus, sako Čicerinas, tai Rusija skaitys tą žings-nį nedraugišku ir Latvijai galėsią but nemaža nesma-gumų.

SMERKIA "NUSIGINK-LAVIMO KONFERENCIJĄ."

Episkopalų vyskupas Jo-nes sako, kad suvažiuavę į Washingtono konferenciją militaristai ne apie nusigin-klavimą rupinasi, bet rengia da didesnę karę, negu yra kada nors buvus. Budami imperialistais ir ginklo gar-bintojais, jie tik mulkina pa-saulį, kuomet jie kalbasi apie nusiginklavimą, sako vyskupas. Im mums rodos, kad jis neklysta.

PERSKAITĖ 10,226,366 KNYGAS.

New Yorko miesto kny-gynas praneša, kad perei-tais 1921 metais iš jo buvę paskolinta skaitymui 10,226,366 knygos.

KONFISKAVO MISJONIERIŲ SAVASTI.

Saltillio miestely, Meksi-koj, vietos valdžia konfiska-vo Amerikos kunigų misi-jos savastį. Misija kreipėsi su skundu į Washingtoną. Washingtono valdžia papra-gėsi Meksikos valdžios paai-škinti, kodėl tie turtai buvo konfiskuoti. Nėra abejonės, kad misijonieriai kišo nosį, kur jiems nereikia.

KVIEČIA TALKON RUSIJĄ IR VOKIETIJĄ.

Viso pasaulio konferencija susirinks kovo mėnesyje, Italijoje.

Vyriausia Aliantų Tary-ba, susirinkusi Cannes mies-te, nutarė pereiną savaite sušaukti tarptautinę konfe-renciją ir pakviesti jon Ru-siją, Vokietiją, Austriją, Vengriją ir kitas valstybes, su kuriomis iki šiol aliantai nenorėjo skaitytis. Konfe-rencijos tikslas bus apkalbė-ti bendrai, kaip pastatyti pasaulį ant kojų ir sugrą-žinti gyvenimą į normales vėžes.

Konferencijai vieta pa-skirta Genoa mieste, Itali-joj, o laikas — kovo pra-džioje.

Rusijai tečiaus pastatyta tam tikros sąlygos, kurio-mis ji gali toje konferenci-joje dalyvauti, butent:

1. Kad ji sulaukytų užsie-niuose bolševikų agitaciją;

2. Kad ji pasižadėtų ne-atakuoti savo kaimynų; ir

3. Kad ji prižadėtų atmo-kėti visas caro valdžios už-trauktas skolas.

Is Maskvos jau gauta be-vieliu telegrafu atsakymas, kad Rusija sutinka daly-vauti toj konferencijoj ne-paisant jokių sąlygų. Gauta Londone telegrama iš Mas-kvos sako, kad konferenci-jon žada važiuoti pats Leni-nas, jei vidujiniai Rusijos reikalai leis jam išvažiuoti.

Vokiečiai taip pat sutiko konferencijoj dalyvauti ir delegaciją jau paskyrė.

8 PABĖGO IŠ KALĖJIMO.

Is Kentucky valstijos ka-lėjimo, Frankforto miestelyje, pereiną nedėdieno va-karą pabėgo 8 kaliniai, visi kriminalistai. Jie išnėrė per "surpaipę," tai yra per sru-tų ryną. Tečiaus neužilgo visi vėl sugaudyti.

NUSISOVĖ JURIŲ KAPITONAS.

Newburyporte nusišovė jurių kapitonas A. C. Per-kins. Sakoma, kad nelaimė atsitiko valant revolverį.

EKSPLIOZIJĄ UŽMUŠĖ 3 ŽMONES.

Netoli Kinstono, N. Y., kasant tunelį netikėtai spro-go užtaisytas uolų šuvis ir trys darbininkai tapo užmu-šti ant vietos, o 6 sužeisti.

SUGRUDO SAVO KRITI-KUS KALĖJIMAN.

Portugalijos premjeras Cunha Leal uždarė kalėji-man generolą Gomez de Costą, generalio štabo virši-ninką, ir keliolika kitų žy-mių vyrų, kurie kritikavo jo valdžią. Laikraščiai perspė-ja, kad jis nenuėitų pertoli.

Pagarsėjęs lenkų žulikov-skis neva del ligos da gyve-na Vilniuje. (Elta.)

APŽVALGA

EJO, KAIP JAUTIS SKERDYKLON.

Kuomet Lietuvoj buvo rimamas klausimas, dėtis lenkų unijon ar ne, tai krikščionių valdžia ėjo ant Tautų Lygos pavardžio užsimerkus ir nesipriešindama, kaip vedamas skerdyklon jautis. Taip rašo 302-ram "Naujių" numeryje drg. S. Kairys. Jis sako:

"Kaune ir visam krašte neramu. Plačio visuomenės privirto nuo sierzinto ir labai opaus upo, kuris tik laukia progos, kad prasiveržtų. Ir jei tu tas upas gaus veikimu pasireikšti, Lietuvai gresia didelė vidutinė maišatis ir pavojus."

"Padėtis lietuvių yra rimta. Lenkija, savo sėbrų padedama, daro griežtą ir bene paskutinį pastangų įkūnyti pagalios savo politiką Lietuvos atžvej. Lenkų valdžios tikslas — su Vilniaus pagalba prijungti Lietuvą lenkam, įsistiprinti musų krašte ir tuo būdu patikrinti sau kelią juron per Klaipėdą."

"Francija uoliai lenkus remia. Francija tikisi ne tik pati už lenkų nugaros įsivertinti Klaipėdoje, ne tik savo saujoj laikyti ir melėti ta visą platųjį užpakalį, kurį perskrodžia Nemuno vaga, bet kartu įsistaisyti Klaipėdoje bazę prieš mirtiną savo priešą — vokiečius. Vadinamoji Entantė aiškiai laimina tuos žygius. Teisybė, kad prieitų galutinai klausimas risti. Anglija geruoju neduos francuzams įsistieji Klaipėdoje. Pastvėrusi Danciga, 'globodama' latvių ir estų uostus, ji yra pasirošiusi reikalingu momentu tarti kietą savo žodį ir dėl Klaipėdos. Bet Anglija nebus priešinga, jei Lietuva bus prijungta Lenkijai, jei tuo būdu pasisiekty sudaryti augštesnį veleną prieš neramius Rytus."

Kad svetimi imperialistai daro taip, kaip jų reikalams patogiau, tai tame nėra nieko nauja ir nieko įstabaus, sako drg. Kairys, bet—

"Plačiai Lietuvos visuomenei įstabus tas, kad Lietuvos vyriausybė užsimerkusi eina ant Entantės pavardžio, nesipriešindama, kaip skerdyklon vedamas jautis. O ji istiesų taip eina."

"Briusely p. Hymans paviliojo Lietuvos delegaciją, kad sutiktų dėtis su lenkais jo pasiulytais pamatais. Delegacija sutiko ir tuo davėsi užrišti sau branktą ant kaklo. Po tos operacijos p. Hymansui vis geriau sekėsi."

"Ženevoj, atsiremdamas T. Sajungos Tarybos vardo, jis pasiūlė bent kiek pakeistą savo sumanymą jau ne kaip debybą bazę, bet kaip susitarimo su lenkais projektą. Ir Lietuvos delegacija vėl sutiko. Tik ji jau pajuto, kaip pradedama veržti gudriai užnertą kilpą ir p. Galvanauskio lupo-mis paprašė, kad T. Sajunga neatiduotų Lietuvos lenkų vergijon."

"Tautų Sajunga, žinoma, pažadėjo 'globoti' Lietuvą, bet iš pirmio jau virto milicianu. Savo nutarimu ji griežtai pasakė Lietuvos valdžiai: nepaklausys mano žodžio, tai ne tik mane užstinti, bet palikis tu vieną pačią tarp visų baubų ir žinokis!"

"Lietuvos valdžios delegacija sugrįžo Kaunan visa perimta to rustaus pasakymo. Tuo pačiu laiku suvažiavę Kaunan musų atstovai užsieniuse tik da sudrutino tą įspūdį. Musų vyriausybė niekuomet nebuvo perdrasi."

"Apie ją, sakysim, socialdemokratų yra prate saktyti, kad vyriausybė kitaip nemoka kalbėtis su Entante, kaip tik atsigulus prieš ją ant pilvo. Kas gi stebėtino, kad ir vyriausybė labai nusigando. Ir jokiū būdu negali atgauti kvapo. Kaune ir visam krašte iš priestasties T. Sajungos pasiulymo paėjo visa vilnis susirinkimų. Visur buvo daromi tie patys nutarimai, — šalin unija su lenkais! O vyriausybė visgi tebeguli ant pilvo ir reikia išanksto spėti, kad kabineto dauguma pasisakys už Hymanso pasiulymą, tik prašydama pakeisti kai kuriuos, ytin žiaurus punktus."

Tiesa, valdžia tą pasiulymą dabar atmetė. Bet ji tai padarė tik dėlto, kad žmonės buvo pradėję prieš ją kilti. Jei ne liaudies protestai, jei ne socialdemokratų interpeliacijos Steigiamam Seime, tai vyriausybė tikrai būtų Hymanso projektą priėmus.

KITAS KLERIKALAS PURICKIO VIETOJ.

Musų korespondentas iš Kauno pereitam "Keleivio" numeryje rašė, kad krikščionių stumiamas, Purickio vieton lenda kitas klerikalas, kunigas Jurgutis.

Ir Lietuvos atstovybė Washingtone dabar gavo nuo Eltos telegramą, kad "profesorius" Jurgutis jau paskirtas Lietuvos užsienio reikalų ministru.

Kuomet kunigas Purickis tapo nutvertas varant per užsienio reikalų ministeriją šmugelį, ir buvo priverstas eiti laukan, tai kitiems kunigams skverbti į tą pačią vietą, rodos, jau pats padorumas turėtų neleisti.

Bet padorumas šmugelinkų partijai, matyt, svetimų dalykas. Patįs jie nesu-sipras išėiti iš valdžios, pakol Lietuvos darbininkai ne-išvays jų.

"WASHINGTON POST" APIE PABALTĖS VALSTYBES.

Washington'e eina pusiau oficialis laikraštis, "The Washington Post". Gruodžio pabaigoje išėjo jubiliejinis to laikraščio numeris —souvenir edition. Visas 33-cias to numerio puslapis pašvęstas Pabaltės valstybėms — Suomijai, Estonijai, Latvijai ir Lietuvai. Vidury puslapio padėtas at-tinkamas žemlapis ir straip-snis užvardytas antgalviu "The Truth About the Baltic States" (teisybė apie Pabaltės valstybes).

Vadovaujamoji straipsnio mintis yra tokia, kad tos valstybės turi būti nepriklausomos. Kad jos gali savo nepriklausomybę išlaiky-ti, tai statoma šitokie argu-mentai:

1. Jų žmonės yra daugiau apsišvietę negu rusai;

2. Prigulėjimas kokiai nors didesnei valstybei ne-gali jų apsaugoti nuo išlau-kinio pavojaus, ką parodė dabartinė karė;

3. Ekonominio žvilgsniu Pabaltės valstybės stovi ne-blogiau už kitas šalis.

Kad parodžius, jog šitie argumentai turi pamato, paduodama šitokie faktai:

"1. Pabaltės žmonės yra ir visuomet buvo palyginamai ant augšto civilizacijos laipsnio. Pirm karės tarp finų, estų ir latvių nerastas (il-literacy) visai nebuvo žinomas, kuomet tarp jų kaimynų rusų 90 met-simų buvo beraščių. Iš kiek-vieno 1,000 naujokų, paimto 1913 metais iš latvių, nemo-kančių rašto buvo tik 32 taigi mažiau negu Francu-žoj, kuri yra pripažinta dau-giausia apsišvietusi Europoje-tauta. O tarp tukstančio nau-jokų paimtų iš Rusijos, nemo-kančių skaityt nei rašyt buv-

617, tai yra 20 kartų daugiau, negu Latvijoj. Estonijoj ap-švieta stovėjo ant tokio pat laipsnio kaip Latvijoj, o Suo-mijoj da augščiau. Lietuvoje apšvieta tuomet stovėjo žemiau negu Pabaltės šiaurėj, nes nuo 1864 metų (po lenkų sukilimo Lietuvoje) caro val-džia buvo uždraudus lietuvių spaudą. Bet vis tiek beraščių Lietuvoje buvo per pusę ma-žiau, negu pačioj Rusijoj."

"2. Moralai Pabaltijos gy-ventojai neturi už ką būti dė-kingi buvusiems savo prispau-dėjams, o juo labiau, rusams, kurie, kilus pasaulio karėi, ne-galėjo jų nei apsaugot. Jų ša-lis buvo užimtos ir sunaikin-tos. Taipgi prigulėjimas prie Rusijos negalėjo apsaugot Pa-baltės valstybių nei nuo išlau-kinio pavojaus. Ir jei dabar kas sako: 'Jūs negalit savęs apsaugot,' jos gali atsakyt: 'O ar gali da blogiau mums būti, negu tas, ką mes pergyve-nom?'"

"3. Tuli abejoja, ar galėtų Pabaltės valstybės užsilaikyti ekonominio žvilgsniu, ir šitas klausimas reikalauja daugiau apsvaistymo, negu kiti. Pastar-ųjų metų nuotikiai tečiaus ne-abejojamai parodė, kad ekono-minio ir finansiniai valstybės priklauso daugiausia viena nuo kitos. Pasirodė, kad jokia val-stybė, nors ir didžiausia, pati savimi negali visiškai užsilaikyti; kad bendram labai buti-nai yra reikalingas normalis apsikeitimas su kitomis vals-tybėmis. Geografinė Pabaltės valstybių padėtis yra nepa-rastai gera; jos turi gerų aostų, jų gyventojai yra apsišvie-tę ir darbštūs žmonės, kodėl tad jos negalėtų užsilaikyti ekonominio žvilgsniu? Pavyz-džiui, pirm karės, 1913 metais, valstybės pajamos Latvijoj buvo 88,000,000 aukso rublių, o išlaidų buvo tik 53,000,000 rublių. Taigi tais metais iš Latvijos valstybės turėjo gryn-o pelno 34,000,000 aukso rublių."

Is visų šitų faktų "Wash-ington Post" daro išvadą, kad jos puikiai gali apsieiti be Rusijos ir jokia svertima globa joms nereikalinga. Mes galim pilnai su tuo sutikti. Bet kaip tuomet su Lenkijos globa, kurią Tautų Lyga stengiasi uždeiti ant Lietuvos? Jei Lietuvai ne-reikalinga Rusijos protek-eija, tai tukstantai sykių jai nereikalingesnė nusibank-rutijusių Varšuvos' ponpa-laičių unija. Bet "Washing-ton Post" rašytojai apie tai visai neužsimena.

Is visų šitų faktų "Wash-ington Post" daro išvadą, kad jos puikiai gali apsieiti be Rusijos ir jokia svertima globa joms nereikalinga.

Mes galim pilnai su tuo sutikti. Bet kaip tuomet su Lenkijos globa, kurią Tautų Lyga stengiasi uždeiti ant Lietuvos? Jei Lietuvai ne-reikalinga Rusijos protek-eija, tai tukstantai sykių jai nereikalingesnė nusibank-rutijusių Varšuvos' ponpa-laičių unija. Bet "Washing-ton Post" rašytojai apie tai visai neužsimena.

Kalbėdamas apie klerika-lų šmugelį toliaus, d. Kairys sako:

"Yra žmonių, kurie tuo bu-du jau spejo susidaryti dide-liausius turtus. Yra žmonių, kurių jokiū būdu negalima iš-baidyti iš tų pelningų įstaigų. Priversti, sakysim, pavartyti jį iš prekybos ministerijos, —jis randa kelių patekti Berli-no atstovybėn; išbado jį iš Berli-no, jis jau sėdi Maskvoj; kai pa-lieka pergarsus Maskvoje, jis vėl kraustosi Berli-nan. Toks yra, sakysim, tulas Skrinnikov-Skrynius, buvęs caro laikais 'ziemsky načelnik,' ir jau ru-sams pridriebs šunybiu. Skrinnikovą atvirai vadina-ma Seime žuliku ir piniginiu ban-ditu, ir vis tik yra kokia slap-ta, galinga ranka, kuri augstai vertina Skrinnikovo gabumus ir laiko jį prie užsienio minis-terijos, kaip labai brangų žmogų."

"Spekuliacijos dvasia paga-vo Lietuvos gyvenimą kaip ir visam pasauli. Spekuliantais knibžda ne tik Laisvės Aleja Kaune, bet ir visas kraštas. Spekuliuoja ne tik žydų buržu-azija, vokiečiai, visokie rusai-šalavalkos, bet uoliai stveriasi to amato ir geri musų patrio-tai, labiausia iš musų krikščio-nių."

Ir tuo amatu klerikalų partijos vadai užsima Lie-tuvoje jau senai. Pavyz-džiui—

"Dar vokiečių okupacijos metu gabus musų finansistas Vailokaitis įkliuvo vokiečiams nagnuona, bevežlamas speku-liacijos tikslais rusų valiutą Rusijon. Vailokaitis tuomet buvo valstybės tarybos narys,

GYNĖ SAVO ŠMUGELĮ. KAIP HYMANSO PROJEKTĄ.

Drg. S. Kairys rašo iš Kauno, kad kunigo Purickio ministerija gynė vagonus su šmugeliu da karščiau, ne-gu Hymanso projektą.

Kuomet vagonai buvo Jo-niškijje sulaikyti ir pradėta kalbėti apie darymą juose revizijos, krikščionių demo-kratų abaze pasidarė di-džiausias triukšmas:

"Kai bematant atėjo Joni-kin iš Kauno užsienio m-jos de-partamento direktorius — tas pats, kurs antspaudus ant va-gonų dėjo — ir griežtai užpro-testavo prieš reviziją. — girdi, kiekviena ministerija turinti savo paslapčių. Kol departa-mento direktorius vargo Joni-škij, Kaune subruzd visos ga-lybės ir ėmė spausti, kas reikia. Energijos ir karščio užsienio ministerija parodė, rodos dau-giau, kaip ginant Hymanso projektą."

Bet tos pastangos nuėjo niekais. Užsispyrė krašto ap-saugos ministeris, užsispyrė valstybės kontrolė, prašeko opozicija Seime, ir vagonai ta-po atidaryti. Atidarius ir iš-kratyti.

"Ai man! Vienam vagone rasta beko kito apie 650 pudų sacharino ir keli kilogramai kokaino."

"Tamstos manot, kad tai juokai? Tik pagalvokit. Vokie-tijoj sacharino kilo kristaluose kainuoja 300 auks.; Maskvoje —2,500 auks. Nuvežimas mi-nisterijai nieko nekainuoja. Vadinasi, jei skaityti gryno sacharino be taros tik 7,000 ki-lo, tai vieno sacharino vertė 17,500,000 auks. Kaip žmogus nebėgosis?"

Taip rašo drg. Kairys 2-am "Naujių" numeryje.

Is pereito "Keleivio" nu-merio musų skaitytojai jau žino, kad del šito klerikalų šmugelio socialdemokratai inešė valdžiai interpeliaciją Steigiamam Seime. Drg. Kairys sako, kad šita inter-peliacija buvo priimta vien-balsiai, nors ne vienas krik-ščionis, keldamas už ją ran-ką, atrodęs "kaip tas kati-nas, žaliais kopustais peni-mas."

Kalbėdamas apie klerika-lų šmugelį toliaus, d. Kairys sako:

"Yra žmonių, kurie tuo bu-du jau spejo susidaryti dide-liausius turtus. Yra žmonių, kurių jokiū būdu negalima iš-baidyti iš tų pelningų įstaigų. Priversti, sakysim, pavartyti jį iš prekybos ministerijos, —jis randa kelių patekti Berli-no atstovybėn; išbado jį iš Berli-no, jis jau sėdi Maskvoj; kai pa-lieka pergarsus Maskvoje, jis vėl kraustosi Berli-nan. Toks yra, sakysim, tulas Skrinnikov-Skrynius, buvęs caro laikais 'ziemsky načelnik,' ir jau ru-sams pridriebs šunybiu. Skrinnikovą atvirai vadina-ma Seime žuliku ir piniginiu ban-ditu, ir vis tik yra kokia slap-ta, galinga ranka, kuri augstai vertina Skrinnikovo gabumus ir laiko jį prie užsienio minis-terijos, kaip labai brangų žmogų."

Tečiaus kuomet pastaru-ju laiku markės veržė pra-dėjo taip pat kristi, Lietuva patyrė labai skaudžius pa-sekmių. Viskas dvigubai pabrango, darbininkai ir tarnautojai tuojuos pradėjo reikalauoti didesnių algų, ir šalyje pasidarė labai nera-mu. Taigi, kad išėjus iš to keblaus padėjimo, valdžia nutarė išleisti jau savus pi-nigus. Drg. Kairys apie tai rašo:

"Dabar savų pinigų emisija ruošiamas skubotai, ir, manau, amerikiečiams bus įdomu ži-noti, kokiais pamatais mana-ma leidžiamas pinigų parem-ti. Taigi trumpai juos ir išdė-tysiu."

"Nėr lengvesnio daikto, kaip prisispausdinti popierinių pi-nigų. Bet labai sunkus daiktas, kad išspausdintų pinigų vertė būtų pastovi."

"Kaip žinoma, popierinis pinigas tuomet, turti pastovios vertės, kai jis yra tinka-mai apdraustas auksu, arba ki-tomis jam lygionis vertybė-mis. Tarp jų apdraudžiamųjų vertybių pirmą vietą užima

naudojosi ypatingomis privile-gijomis, atstovavo, kad ir ne-rinktas, kraštui. Vailokaitis žinojo, kad laikas — tai pini-gai, ir juo tuomet iš Lietuvos Rusijon ir atgal, kaip gilių kandamas. Susidariusiai tuo-met istorijai likviduoti tary-bai teko pavartoti visą savo neaugstą autoritetą, kad pa-dengus spekuliaciją. Vailoka-itis išėjo tuomet sausas ir tar-tum pradėjo spekuliacijos erą Lietuvoje."

"Praėjusiais metais iškilo aikštėn antras 'nesmagus' fak-tas. Taline, Estuose, liko sulai-kyta vikri panelė Jagomastai-tė su diplomatine valiza. Vali-za tapo atrakinta estų valdžios ir joje surasta daug labai gra-žių daiktų. Valizos turinį kai kurie žiną žmonės Lietuvoje įkainavo apie 150 milijonų auksinų. Gal tai ir perdėta su-ma. Bet neperdėta tai, kad va-liza keliavo iš Maskvos Berli-nan, buvo apdrausta valstybi-nių Lietuvos antspaudų ir kai liko sukludyta draugingos na-cijos, dr. Purickis pagrasė es-tams politiniu konfliktu. Ustam taip ir valiza, ir drąsi panelė pasisekė galų gale išvaduoti. Bet Lietuvoje iškilo mažas skandalas, ir kai pradėta byla nagrinėti, joje be Purickio vėl pasirodė vikrus Vailokaitis, o piktai liežuviai ėmė įtarti 'ben-dradarbiavime' dar augštesnį už Purickį asmenį. Labai augstų asmenų nepatogu liesti, —tai užgauna valdžios presti-žą, tai mėtą šešelio pačiai vals-tybei — ir byla užgeso kaip šventa žvakė."

Autorius sako, kad šitie klerikalų darbai baisiai de-moralizuoja Lietuvos vals-tybės aparatą, nes jei šmugel-iu verčiasi patįs ministe-riai ir kunigai, tai kodėl gi negali vogti visuomenės pi-nigų mažesni valdininkė-liai? O kada visi valdininkai pradeda vogti ką tik sugrie-bę, kur tada turi atsikurti valstybė?

LIETUVA LEIDZIA SA-VUS PINIGUS.

Tas pats d. Kairys rašo, kad Lietuvos vyriausybė ruošiasi leisti jau savus pi-nigus. Kaip žinoma, iki šiol Lietuva savų pinigų neturė-jo. Taip vadinami "auksi-nai" tai buvo vokiečių mar-kės, pasilikusios nuo to lai-ko, kai vokiečių armija bu-uzėmus Lietuvą.

Pakol vokiečių markės vertė laikėsi apie 2 centu, patol Lietuva galėjo verstis tais "auksiniais" neblogiau-sia. Tiesą pasakius, valdžia net džiaugėsi, kad ji neleid-davų pinigų, nes kaimynai, kaip antai lenkai ir latviai, kurie pasiskubino savus pi-nigus išleisti, paskui labai galėjosis, nes jie neteko be-veik jokios vertės."

Tečiaus kuomet pastaru-ju laiku markės veržė pra-dėjo taip pat kristi, Lietuva patyrė labai skaudžius pa-sekmių. Viskas dvigubai pabrango, darbininkai ir tarnautojai tuojuos pradėjo reikalauoti didesnių algų, ir šalyje pasidarė labai nera-mu. Taigi, kad išėjus iš to keblaus padėjimo, valdžia nutarė išleisti jau savus pi-nigus. Drg. Kairys apie tai rašo:

"Dabar savų pinigų emisija ruošiamas skubotai, ir, manau, amerikiečiams bus įdomu ži-noti, kokiais pamatais mana-ma leidžiamas pinigų parem-ti. Taigi trumpai juos ir išdė-tysiu."

"Nėr lengvesnio daikto, kaip prisispausdinti popierinių pi-nigų. Bet labai sunkus daiktas, kad išspausdintų pinigų vertė būtų pastovi."

"Kaip žinoma, popierinis pinigas tuomet, turti pastovios vertės, kai jis yra tinka-mai apdraustas auksu, arba ki-tomis jam lygionis vertybė-mis. Tarp jų apdraudžiamųjų vertybių pirmą vietą užima

krašto ukis ir krašto turtai. Paprastai ant popierinio pini-go dedamas pareiškimas, kad už jo vertę valstybė atsako vi-sų krašto turtu. Jei krašto tur-tas yra didelis ir jei jo ukis ge-rai vedamas, tuomet net nepa-dengti auksu popieriniai pini-gai gerai kursuoja. Tokiais at-sitikimais kraštas gamina daug įvairių prekių ir daug jų išveža užsienin. Kuomet užsie-nio pirkliai perkasi prekes, jie esti reikalingi to krašto pini-gų; ir jei tų pinigų išleista ne-perdaug, tuomet jie esti įsie-ksomi, esti brangūs, įgauna pa-stovios vertės."

"Kas kita, jei popierinių pi-nigų yra prispausdinta per-daug. Tuomet, juų daugiau jų leidžiama tuo jie darosi piges-ni, tuo daugiau suirutės kelia krašto ukyje. Tas skaudžias pasekmes gerai žino kiekviena valdžia, bet ne kiekviena moka jų išvengti. Jei pinigų spausdi-nimas yra vien vyriausybės rankose, tuomet ji, kaip tik pa-stinga jų savo reikalams, pāp-rastai įsako prispausdinti vis naujų pinigų, neatsižurdama į pasekmes. Tuo būdu pridirbo markių milijardus Lenkų val-džia, tuo keliu, kad ir atsar-giau, eina ir Vokietija."

"Apdrausti popierinius pini-gus nuo to pavojaus galima esti tik tuomet, kai valdžia ne pati viena gali sukti spausdini-uz Purickį asmenį. Labai augstų asmenų nepatogu liesti, —tai užgauna valdžios presti-žą, tai mėtą šešelio pačiai vals-tybei — ir byla užgeso kaip šventa žvakė."

Lietuvos vyriausybė savo dalį gali sumokėti tuo auksu, kuris gautas iš Rusų, o vėliau papildyti, supirkdama kad ir dolerius. Lietuvos piliečiai tu-rės mokėti už akcijas taip pat arba auksu, arba doleriais ar Anglų pinigais. Pagalios iš už-sienio kapitalistų norima pri-traukti anglus, vieną, kitą ban-ką Amerikoj ir gal kokį vokie-čių banką. Ir užsienių kapitali-stai savąją dalį turėtų sumo-kėti, žinoma, pastovia valiuta, lygia auksui."

"Emisijos Bankas tiek te-priklausytų nuo Lietuvos vy-riausybės, kiek ji, kaip aki-ninkas, turėtų balsų Banko valdyboj. Vadinasi, vieną tre-dalį. Akcininkų sudėti kapita-lai sudarys tą atsargą, kuri kaip auksas fondas bus popieri-nių pinigų apdraudimui. Ban-ko reikalas bus daboti, kad po-pierinių pinigų būtų tiek telei-džiama apyvarton, kiek leidžia Banko atsarginis kapitalas. Tuo būdu apsaugoti popieri-niai pinigai tiek turės vertės, kiek bus vertas auksas, ar do-leriai."

"Pamatinę Lietuvos pinigų vieneta manoma pavadinti auksinu, kaip dabar yra, ir pa-daryti auksiną lygų vienam Amerikos centui. Vadinasi, do-leris būtų lygus šimtui auksi-nų."

Sū Anglijos bankininkais tuo reikalu esą jau beveik susitarta; dabar lieka tik susitarti su Amerikos fi-nansistais ir padaryti to-kiam bankui įstatymai."

Manoma, kad tokiais pa-matais išleisti savi pinigai turėtų nemaža ir politinę svarbą Lietuvai, nes Ang-lijos ir Amerikos kapitalis-tai, budami užinteresuoti Lietuvos pinigų patvarumu, bus priversti rūpintis, kad tarptų šalies ukis ir kad iš-lauko kas ant Lietuvos ne-uzpultų."

PATARIA NEAUKAUTI RUSIJAI.

Vienas žydelis, kuris turi ant Dover st. Bostone krau-tuvele, gavo anądien laišką nuo savo švogerio iš Rusi-jos, kuris sakosi esąs tenai maisto tiekimo komisaru ir rašo maž daug taip:

"Vargo ir skurdo Rusloj yra, bet aš gyvenu neprastau-sia; dabar turiu tris tarnaites ir gerą automobilį. Jei pasi-seks sugrįžti Amerikon, tai ne-tik man, bet ir tau nereikės daugiau dirbti."

"Is Amerikos dabar ateina mums gana daug aukų. Tu pats neaukaut, bet kitus ra-gink, tegul aukauja."

Perskaitęs šitą laišką, žy-delis pridūrė: "Kogda žyl v Amerikie, to byl nastojasčij 'bom,' a teper vidis kak pi-set!" (kada gyveno Ameri-koj, tai buvo tikras 'bomas,' o dabar matai kaip rašo!)

Mes norėjom tą laišką gauti ir nufotografuoti (jis rašytas rusiškai), bet žyde-lis neduoda."

PRIEŠINAS NEDARBO APDRAUDAI.

Kongresmanas Shattuck inėję atstovų butan bilių, reikalaujantį įvedimo dar-bininkams apdraudos nuo nedarbo. Įvedimas tokios apdraudos reikštų, kad užė-jus pramonės kriziuui ir ne-tekus darbininkams uždar-bio, jiems būtų mokama tam tikra pašalpa."

Šitokiam sumanymui, ro-dos, kiekvienas turėtų pri-tarti. O betgi nedorai bur-žazajai jis nepatinka. Stambiosios buržuazijos or-ganisas, "Boston Evening Transcript," jau užsipuola ant kongresmano Shattucko ir sako, kad jei jo sumā-nymas įvyktų, jei būtų įvesta nedarbo apdrauda, tai dar-bininkai taip ištvirkty, kad apie darbą jie visai nesirū-pintų, o tik žiurėtų, kad gautų apdraudą."

Tas patš "Transcriptas" žiemos laikų visuomet pata-ria savo skaitytojams dėti ant sniego maisto trupinių alkanims paukščiams ir žiurėti, kad katės nesušaltų. Bet darbininkai netekę dar-bo tegul sau šala ir badmi-riauja su savo šeimynomis. Jiems nereikia jokios ap-draudos nuo bado ir šalčio."

Tai ve, kokia buržuazijos dora! Darbininkų pasigai-lėjimo ir užuojautos pas ją nėra nei už skatiką, o yra tiklatai gyvatiska neapykan-ta!"

Skaitytojų Pastabos.

"Amerikos Lietuvis" 52 savo numeryje išspausdino atsisaukimą i Lietuvos žy-dus Amerikoje. Kazin, kaip daug "Amerikos Lietuvis" turi žydų skaitytojų? Yla."

"Laisvės" Dėdėlė, lanky-damasis Bostone ir Nor-woode, drebėjo ir skundėsi storkakliams "socialburžu-ju" kaimynams ir bankie-riams, kad ji (Dėdėlė) "so-cialburžujai" gali išduoti."

Lai Dėdėlėi bereikalingai kinkos nedreba, "socialbur-žujai" tuomi "džiabu" neuž-sijima ir šnipų redaktorių neužlaiko. Patartina Dėde-lei apsisaugoti savo ločno štabo, kuriame sėdi raudon-plaukis ir kiti šnipai specia-listai. Ku-ku."

"Dar-kas" iš kur ten iš-krapštė žinią, kad 1926 me-tais mirsų labai daug mun-terijų nemaža ir politinę svarbą Lietuvai, nes Ang-lijos ir Amerikos kapitalis-tai, budami užinteresuoti Lietuvos pinigų patvarumu, bus priversti rūpintis, kad tarptų šalies ukis ir kad iš-lauko kas ant Lietuvos ne-uzpultų."

J. S. kis.

Kas nieko neveikia
To niekas nepieikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas akaite ir rože
Tas duonos nepieikia

CHICAGO, ILL.

"Kaminkretis ir Malūnininkas" scenoje.

Nedėlio, 1 d. sausio, Mel-džio svetainėje Dr. Vinco Kudirkos pašalpinė draugystė surengė Naujų Metų vakarą. Vakaro programoje buvo pastatyta scenoje Miko Petrausko operetė "Kaminkretis ir Malūnininkas", kurią sušė Kanklių Mistras Choras, A. P. Kvedaro vedamas.

Kaip paprastai visuose lietuvių šėlimuose būna šokių-tokių trukumų, taip ir šiame jų buvo. Bonifacio pirklio lošime buvo klaidingų išsitarimų, taipgi ir jo dainose neaiškiai buvo tariaimi žodžiai. Teklytė, pirklio duklė, turi pusėtiną balsą, dainavo ir lošė gerai. Steponas Gratas, kaminkretis, lošė ir dainavo užvis geriausia. Pranas, kaminkretio sunus, buvo silpnas lošėjas ir kaip solistas tam veikalui persilpnas. Neišlavintas jo balsas nedarė publikoj jokio įspūdžio. Priegtam neramus publikos užsitaikymas ir nesuderinta muzika dar labiau darė jo dainavimą. Sabukas, kaminkretio tarnas, lošė vidutiniškai, bet jo dainavimą per muzikos užima nesigirdėjo. Petronėlė, pirklio tarnaitė ir Barbora, pirklio vėrėja, abidvi lošė gerai. Abelnai imant, mačusiam svetintaučių teatrui lošiant panašius veikalus, tai musų šiame veikle artistai, išskyrus Steponą Grata, permėnki. Bet žinant, kad lošime dalyvavo ne profesionaliai artistai, o paprasti šau darbininkai, turime džiaugtis, kad jie ir tiek galėjo atlikti.

Užsibaigus operetei choras šauniai sudainavo kelėta liudais dainelių. Potam tęsėsi šokiai iki vėlomos.

Nelaimė.

Advokatas Bagočius su savo jauna pačiute atvažiavo į Chicago ant "honey-moon." Doktoras Montvidas savo automobiliję vėžio juos po Chicago. Jie bevažiuojant Ashland gatve du mėsainio prisigėrę lietuvių smarkiai užvažiavo ant daktaro Montvido automobiliaus. Dr. Montvidas lengvai sužeistas, adv. Bagočienei sulaužta koja. Visi nugabenti į ligonbutį.

A. Kadugėlis.

RUMFORD, ME.

Vieša padėka Lawrence, Mass. ir Lewistono, Me lietuviams.

Tariame širdingiausiai aciū Lawrence'o ir Lewistono lietuviams, kurie prisidėjo žodžių, darbu ir aukomis sušėlimui Rumfordo streikierių.

Lawrence, Mass. aukavo šios ypatos: J. Rašytinis ir K. Kondrotaitė po 5 dol.; L. Taut. Parapijos klebonas kun. Šleinis, A. Naraševičius ir K. Vaisnorius po 2 dol.; A. Lapinskas, J. Marcelis, A. Duda, J. Semsas, M. Grandas, V. Kresauskas, J. Vaskelinas, D. Limontas, J. Kuršas, J. Marcinkevičius, K. Mazetis, A. Svitriene, M. Gavėnienė, D. Stravinskienė, J. Zakareckis, M. Gustaitis, P. Kentra, S. Puidokas, P. Petrauskas, M. Petrukevičius, O. Krimelaitė, P. Mikšis, P. Baltrunas, A. Baševičius, P. Šrupša, K. Dreinis, S. Stanevičius, J. Kirmelas, P. Vitkus, A. Butėnas, M. Suslevičius, A. Andruškevičienė, M. Krencėvičienė, A. Piaunickas, J. Jokimas, A. Deltuva, P. Jura-

DETROIT, MICH.

Diskusijos.

29 d. gruodžio čia įvyko diskusijos, kurias parengė Draugijų Sanryšis. Diskusijų tema: "Kas paluosuos Lietuvos liaudį iš dabartinės vergijos?" Už vis daugiausia gyvėsi komunistai, kad jie paluosuosią Lietuvos liaudį. Diskusijose jie var-tojo ir gana gerų faktų, bet didžiojoje jie svaidėsi tuščiais žodžiais ir nešvariais užsispūdinę ant kitokių pažiūrų žmonių. Diskusijose dalyvavo ir vienas nežinomas žmogelis, kuris perstatė save biblijos studentu. Kuomet tasai žmogelis pradėjo kalbėti, svetainėje kilo neramumas: vieni juokėsi, kiti šnypstė, treči šaipėsi. Vienok biblijos studentas į tuos pasityčiojimus neatkreipė atydos ir savo nuomonę išreiškė gana mandagiai. Sekanti kalbėtojai, komunistai, nešvariu būdu išniekino tą žmogelį, prilygindami jį prie keistų ir pavojingų gaivalų. Gavęs antu kartu kalbėti biblijos studentas išsireiškė, kad su tokiais šmeižtais, kokius var-toja komunistai, negalima orieiti prie kitaip mąstančios visuomenės. Toliau vėl mandagiojo kalboj išsireiškė, kad jis su bile vienu komunistu sutinka stoti į debatus prieš visą publiką. Po to nei vienas iš komunistų prie jo nebuvo. Pasirodo, kad biblijos studentas, kurį komunistai norėjo ant pajukos išstatyti, yra mandagešnis ir protingesnis už musų komunistus.

Publikos buvo pilna svetainė. Tautininkų kaip ir nebuvo. Mat jie neturi laiko, nes užimti mūšais darymu. Komunistai irgi turi gėrą patyrimą mūšais daryme.

P. S.

CHICAGO, ILL.

Lietuvos Nepriklausomybės diena.

Gruodžio 29 d., šv. Jurgio gar. svet., Chicagoj, įvyko Lietuvos Liet. Centralinių Organizacijų atstovų susirinkimas aptarimui spaudos ir finansų komisijų prirentus projektus del vas. 16 d., Ashland Bl. Auditoriume rengiamo masinio susirinkimo paminėjimui keturių metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių, išnešti protestus prieš lenkų okupuotą Lietuvos kraštų ir reikalauti Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos.

Padaryta šie nutarimai: Kviesti Lietuvos atstovą, gerb. V. Čarneckį, dalyvauti tame susirinkime.

Pakviesti Birutės ir L. Vyčių Chi. apskričio chorus padainuoti. Taip pat pakviesti šiuos solistus: p-lė M. Rakauskaitė, p-lė O. Počienė ir pp. K. Sabonį ir Stogį.

Lietuvius kalbėtojus kviești p. P. Grigaitį, kun. Dr. Česaitį (pasiliko teisė save pavaduoti kitu jei pats negalėtų kalbėti) ir p. J. Bagdžiūną.

Iš sveikintaučių kviesti žydų atstovą kalbėtoją, sen. McCormicką, kong. Chandlerį, miesto majorą Thompsoną ir dar kitus jei kai kurie iš šių negalėtų kalbėti.

Dar kviesti Chicagoj Liet. Darbininkų Tarybą prisidėti prie bendro darbo.

Atsisaukti į lietuvių visuomenę tą dieną tinkamai paminėti.

Toj dienot papuošti namus, įvairias įstaigas, automobilius ir tt. lietuviškomis ir amerikoniškomis vėliavomis.

Prašyti gerb. klebonų, kad jie bažnyčiose laikytų tai dienai pritaikintas pamaldas ir paskelbtų šį rengiamą masinį susirinkimą.

Atspausdinti laiskus ir išsiuntinti draugijoms ir biznieriams su prašymu aukų. Pinigai būtų siunčiami finansų komisijai, kurios raštininku yra p. J. Palekas, išdėdinti p-ni E. Statkienė.

Jeigu bus atrasta patogų atsisaukti į žydus ir prašyti aukų, tai palikta fin. ir spaudos kom. teisė kooptuoti vieną žydą pagalbėjimui tam darbui.

Tam susirinkimui vardas bus Lietuvos Nepriklausomybės Diena; angliškai, Lithuanian Independence Day.

Įžanga į tą susirinkimą bus 25c; tiktųjų padirbti 5,000; plakaty 15,000, su lietuvišku ir anglišku tekstu.

Tuo tarpu komisijos dirba tolesnį darbą.

Spaudos komisija: Kun. Dr. Česaitis, Inž. M. E. Zaldokas, J. A. Mockeliūnas, P. J. Zdanukas, B. Simokaitis.

PITTSBURGH, PA.

Iškilmingas lietuviškų kapinių atidarymas.

1 d. sausio Pittsburgho lietuvių iškilmingai atidarymo lietuviškų kapinių atidarymą (pašventinimą). Kadangi Kapinių Bendrovė suorganizavo patys lietuvių, daugiausia laisvų pažiūrų, tai ir čarterį išėmė, kad ant kapinių būtų laidomajam lietuvių kunai be skirtumo tikėjimo. Kadangi prie kapinių priklauso gana daug gerų katalikų, tai nutarta kreiptis prie vyskupo, kad jis pašventintų kapines (bet tik kapines, ne dytus). Kada komisija, susidedanti iš A. Mačukonio ir P. Volungevičiaus, nuėjo pas vyskupą, tai vyskupas, peržiūrėjęs čarterį ir išklašinėjęs komisiją apie žemę ir vietą, pagyrė lietuvių, sakydamas, kad lietuvių tai ištikrų pulkų žmonės, ko užsimano, tą ir padaro. Toliau jis užkreipė: "Bet šventytų kapinių negalima, kol nepermainysit dyto ir neužrašysit kapines parapijai arba diocėjijai." Žinoma, komisija ant to nesutiko ir pasakė, kad ji nėra įgaliota tai padaryti.

Kada komisija pranešė apie vyskupą pareiškimą Kapinių Bendrovei, tai tapo nutarta patiems kapines pašventinti, kas ir buvo atlikta 1 d. sausio, 2 val. po pietų. Ant kapų buvo pastatytas gražus akmeninis kryžius Ksevero Bacinkos, kuris aukėjo kryžių vertės 25 dol. muktė 6 dol. ir savo darbą 50 dol., tik už akmenį užmokėta 200 dolerių. Taipgi pastatytas naujas bromas lietuvių dailės K. Balčiūšaus. L. M. D. direktoriai P. Stanišauskas ir V. Gutauskas papuošė šį bromą dr-jos vėliavomis — didele amerikoniška ir lietuviška. Moters O. Gilienė ir J. Paurazienė surinko aukų ir parupino gražų vainiką iš nemirštųjų gėlių, kuri nešė šešios mergaitės: Z. Stanišauskaitė, O. Pakrosnaitė, M. Gilutė, M. Mirkevičienė, A. Varasiūtė ir J. Gilutė. Susirinkus prie bromo virš 300 žmonių, numaršauta prie kryžiaus, ant kurio buvo užkabintas vainikas, sugiedota "Aniūlas Dievo" ir sukalbėta poterai, kaip ant kapų pridėra. Norėta prakalbas sakyti, bet iš prieštasties šalto vėjo putimo susilaikyta. Fotografistas J.

Varnagiris nuėmė Kryžiaus ir visos minios paveikslą ir nutartą visiems skubintis į L. M. D. svetainę.

Ant 4 val. po pietų jau beveik pilna svetainė prisirinko žmonių. Pittsburgho jaunųjų orkestra sugrąžino kelis muzikos gabalėlius, kad palinksminis publika. Buvo pasižadėjęs grajiti McKees Rocks benas, kuriam žadėjo užmokėti A.P.L.A. 2 kuopa, bet nepribuvo nei ant kapinių, nei į svetainę. Prakalbos prasidėjo lygiai ant 4:30 po pietų. Pirmas kalbėjo Bendrovės pirmninkas A. Marčukonis, antras kas. K. Varasius, trečias vice-pirm. J. Maskeliūnas, ketvirtas sekr. J. Virbickas, penktas Ed. Paurazas. Potam buvo padaryta pertrauka ir parinkta kapinėms aukų. Per svetainę rinkti aukų perėjo M. Gilutė, M. Mickevičienė, Z. Stanišauskaitė ir O. Pakrosnaitė, užrašinėjo J. Virbickas, J. Maskeliūnas, V. Gutauskas ir E. Paurazas. Aukavo sekantios ypatos: P. Volungevičė 10 dol.; P. Venslovas, lietuvių graborius, 5 dol. Po 2 dolerių: K. Gutauskas, O. Butkienė ir J. Plečkaitis. Po 1 dolerį: Z. Maskeliūnienė, O. Kasčiūnienė, J. Viktoravičia, J. Pauliukaitis, A. Aleknevičia, J. Janukaitis, A. Bitinas, P. Stulga, K. Stulgienė, K. Gutauckienė, A. Gutauckienė, Z. Lipickas, J. Šukis, J. Grusauckas, A. Janulienė, Elena Slan, J. Zaranekis, V. Slančiūskas, M. Daubaras, A. Bielis, A. Iokubauskas, A. Raubickis, Balt. Slan, B. Lapeika, D. Brazinkienė, V. Tamošiūnas, A. Butkus, A. Milius, P. Šriubas, P. Skirsnis, V. Volungevičė, F. Ševinis, C. Kundrot, F. Venslovas, J. Gurevičienė, K. Botsas, K. Stravinskis, V. Plausinis, P. Pakalnis, F. Maisiejis, J. White, T. Relkevičia, P. Stanišauskas, J. Saveikis, A. Vestertas, J. Varnagiris, G. Bruknis, F. Radziukynas, J. S. Milius, V. Zelionis, J. Dambrauskas, J. Tarulis, V. Riška, J. Kivinskas, J. Laurinaitis, G. Milinis, J. Pastuosta, J. Tankevičia, J. Petrulis, O. Kirminienė, P. Januška, J. Dira, J. Žušinas, P. Marmokas, A. Kardokas, J. Dambliuskas, S. Janulionis, L. Volungevičienė, J. Mačiulis, K. Riška, K. Barzda, J. Blaundis, K. Brazaitis, J. Ambrazaitis, A. Raultis, M. Bivriūnienė, J. Pauliūkonis, K. Varasius, K. Šešdes, V. Plausinis, J. Balčius, J. Mikeška, J. Endriūnas, P. Virvelis, J. Norbutas, L. Balčius, J. Lazauckas, O. Kazlauskienė, J. Kazlauskas I, J. Kazlauskas II, P. Palikėvičia, A. J. Veckis, J. Zinkus, J. Plečkaitis, M. Daugelevičia, A. Bankauskas, Alesiumienė, Atnašienė, J. Šilfenė, P. Marčiūkonienė, J. Vencas, A. Linkas, V. Linkas, S. Simonavičia, J. Pakrosnis, A. Kiela, A. Galilūnienė, Ad. Kinderis, A. Kinderis, J. Genis ir E. Paurazas. Smulkių aukų surinkta 24 dol. 46c. Viso 156 dol. 46c.

Toliau kalbėjo J. K. Marčiūka ir kun. M. Zvalionis net dviejuose atvejuose. Visi kalbėtojai gana puikiai nupiešė, kad mums kapinės buvo reikalingos, ir kodel kunigai atsisakė šventyti. Ypač publikai patiko P. Volungevičia ir E. Paurazas, kurie tiesiog pasakė, kad gana duot kitiems vilnas kirpti, nes mes patys galim susikirpti. J. K. Marčiūka kiek plačiau nupiešė kapinių reikalingumą ir ragino laikytis vienybės ir dirbti visiems iš vieno. Kun. M.

Zvalionis, kuris beveik iš netyčių pribuvo, nurodinėjo, kaip pasaulis keičiasi ir kaip yra pasenusi Romos kunigų konstitucija, kuri nėra pritaikoma prie šios gėdijės lietuvių dvasios ir kaip organizuojasi tautiškos lietuvių parapijos ir atsiranda tautiški kunigai, kurie nereikalauja, kad bažnyčios bei kapinės būtų užrašomos airiams ar kitiems, bet patys lietuvių viską valdo. Tie, kurie išvadžiojimai publikai labai patiko, kurios buvo pilnutėlė svetainė. Visi buvo linksmūs ir užgandinti, kad dar vieną gerą darbą nuveikė, išgydami nuosavas kapines. Pabaigoje pradedant kun. Zvalioniui visa publika sudainavo Lietuvos himną.

Juozas Virbickas.

WORCESTER, MASS.

Artistės Unės Babickaitės teatras.

29 d. gruodžio atsiduro senai laukiamas Unės Babickaitės teatras, kuris paliko worcesteriečiuose gana malonų įspūdį. Babickaitės sumokinti aktoriai savo roles atliko pagirtinai. Bet už vis geriausia lošė pati Babickaitė. Ji savo judėjimu ir artistišku nudavimu tiesiog žavėjo publiką. Ji gali prilygti geresnėms amerikų aktorėms.

Unė Babickaitė netik lošia, bet ir dainuoja gerai. Po lošimui išėjus ji sudainavo 4 daineles, kurios publiką tiesiog nustebino. Publika jos dainas palydėjo ilgai ir griausmingu delnų plojimu.

Linkiu gerb. artistei Babickaitėi pasekmingos ir ne-nulstančios darbuotės lietuvių scenoje.

J. Pak.

WATERBURY, CONN.

Auk Lietuvos socialdemokratams.

Lietuvos Jaunikačių D-ja savo metiniame susirinkime, laikytame 11 d. gruodžio, 1921, nutarė paaukauti iš savo išdo 50 dolerių Lietuvos Socialdemokratų Partijai, kuri gina Lietuvos darbininkų reikalus ir Lietuvos nepriklausomybę. Auką tapo pasiūsta per "Naujienas" S. Kairio vardu.

Lietuvos Jaunikačių Draugija yra pirkus ir Lietuvos bonų pirmos paskolos už 500 dol. ir antrosios už 50 dol. Pirmosios paskolos bonus nutarė padovanoti Lietuvos šauliams ir sugrąžino Lietuvos valdžiai.

Tai yra puikus pavyzdys ir kitų miestų progresyvių draugijom, kad pasektų waterburiečių.

L. J. Dr-jos sekr.

A. Šeštakauskas.

PROVIDENCE, R. I.

Kun. Jakaitis pavadino kunigą Garmų ir Bagdoną tuščiagalviais.

Šiame mieste buvo didelis lietuvių susirinkimas, kuriame buvo išneštos rezolucijos prieš lenkus grobikus ir pareikalauta, kad Vilnius ir Klaipėda būtų prijungti prie Lietuvos. Kalbėtojas buvo kunigas Jakaitis iš Worcesterio ir p. Mikolainis iš Brooklyno. Priėmus rezolucijas kunigas Jakaitis karštai agitavo už pirkimą Lietuvos bonus. Kunigą Garmų ir Bagdoną įsai pavadino tuščiagalviais, o Lietuvos atstovą Čarneckį miegalium ir parapijonai už tai kun. Jakaičiui smarkiai plojo.

Mikolainis trumpai kalbėjo apie Lietuvos šaulius ir jų pasidarbavimą Lietuvos nepriklausomybės labui.

B. O. Z.

ROCHESTER, N. Y.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės reikalais.

Artinantis Lietuvos Atstatymo Bendrovės metiniam suvažiavimui rochesteriečiai šėrininkai turėjo savo susirinkimą, kuriame nutarė pasiųsti suvažiavimui sekantį pareiškimą:

Kadangi L. A. Bendrovė organizuojant jos obalsiu buvo kurimas plačios pramonės Lietuvoje, tad lai gerbiameji šio suvažiavimo atstovai ir vykina obalsį gyveniman. Ligi šiol buvo kaip tik priešinai: vertelgystės įstaigos kuriamos ir dirbtuvės perkamos šioj šaly neskaitlingo būrelio narių naudai.

Lai suvažiavimas nutaria, kad ateityje Bendrovės pinigų skolinimas bei investinimas į biznius būtų tik su žinia ir pritarimu metinių suvažiavimų. Ligi šiol gi Bendrovės direktorių veikimas neatatiko nei paskelbtoms Bendrovės tvėrimo laikui obalsiams, nei teisingumui, delei ko mes pareikiame nepasigandinimą.

Lai šis suvažiavimas iš-enka į valdybą tokius žmones, kuriems rupi teisybė ir Bendrovės obalsių vykinimas gyveniman.

Reikalaujame, kad būtų išduota pilna Bendrovės stovio atskaita ir kad būtų paaiškinta, kodel neišmoka-ma nuosimčiai.

Varde 30 narių, jų įgalio-tiniai: A. Žiemys, A. Usevičius, J. Gečas.

ALBANY, N. Y.

Nesutikimai parapijoj.

Mūsų kolonijos lietuvių parapijonai jau senai turi nesutikimus su savo klebonu Saktum. Kuomet anais metais parapijonai pareikalavo, kad kunigas apleistų jų parapiją, tai kunigas nusisamdė sau keturis ištikimus romiokus už kolekto-rius prie bažnyčios, ir tie dabojo, kad nei vienas parapijonas neįeityt į bažnyčią neužsimokėjęs desimtko. Jeigu kuris žmogelis įeida-vo į bažnyčią nedavęs desimtko, tai tokį kolekto-riai vydavosi iki vidurio bažnyčios ir sugrąžindavo atgal. Po trijų metų tarny-tos kunigelis pamatė, kad kolekto-rių pilvai išaugo di-desni, negu jo, ir kad vienas kolekto-rius sau dailų namą pasistatė. Cia kunigelis pa-abėjojo apie kolekto-rių tei-singumą ir atstatė juos nuo tarnystos.

Atstatytieji kolekto-riai vadina naujuosius kolekto-rius skebais ir vaikščioda-mi agituoja parapijonis, kad neitų į bažnyčią ir ne-neštų desimtkų skebams. Kuomi tie nesutikimai pasi-baigs, nežinia. Skaitytojas

DENVER, COLO.

Dar apie streiką. Skerdyklų darbininkų streikas dar tęsiasi. Kompa-nija prisigabeno streiklau-zių iš kitų valstijų ir su jais bando streiką sulaužyti. Tarpe streiklauzių yra ir lietuvių iš Chicago. Neku-rie iš streikierių irgi grįžo prie darbo.

Suprantama, susipratu-siems darbininkams sunku yra kovoti su išnaudotojais, kuomet ant pačių darbinin-ku kuno atsiranda šau, ku-rie paraližuoja darbininkų frontą ir gelbsti kapitalis-tams. Vienok streikieriams patartina nenulisti, bet drąsiai kovoti ir laikytis prie unijos. Skebams atsi-bos judosiškas darbas ir jie pasitrauks, o jų kova bus laimėta. Jonas Šmikas.

J. Kaulaičia, sekr.

KENOSHA, WIS.

Lietuvių žiniai! Kas nori nu-sipirkti "Keleivį" ant vietos, gali gaut krautuvėje pas

I. PETKŲ

332 N. Sheridan Rd.,

Krikščionių Demokratų Politika.

Lietuvoje krikščionys demokratų šandien yra didžiausia partija, ir todėl visur stengiasi viešpatauti, viską savaip tvarkyti. Bet kokiais keliais prie to jie eina ir kuomi jie remiasi savo politikos darbe? Apie tai aš čia ir noriu rašyti.

Dar buv. valstybės taryboje išleidžiant rinkimų į St. Seimą įstatymą ir taip pat St. Seime svarstant rinkimų į savivaldybes įstatymą, valstiečių ir liaudininkų atstovai reikalavo ir buvo įnešę įstatymus pasiūlymą, kad politinė agitacija bažnyčiose būtų uždrausta, ir kad tie, kurie išnaudos bažnyčią politikai, būtų baudžiami pinigine pabauda ir kalėjimu. Prie to liaudininkų ir valstiečių atstovų reikalavimo prisidėjo ir socialdemokratų ir kitos kairiosios grupės. Bet tie teisingi kairiųjų srovinių reikalavimai krikšč. demokratų balsų dauguma buvo atmesti, ir jie pasiliko sau laisvę bažnyčias naudoti savo partijos reikalams. Beveik visos Lietuvos bažnyčios tapo paverstos politinės agitacijos įrankiu. Krikščionys demokratai turi savo rankose gerai organizuotą, puikiai apupintą kunigų tukstantinę armiją: kiekvienoje parapijoje sėdi bent po 2 arba ir 3 kunigus, ir dauguma jų mažiau rūpinasi tikybos, doros reikalais ir maldomis, kaip tam tikros savo kuniginės politikos propaganda. Tam tikslui jie naudoja didelės dalies mūsų liaudies dar nepakankamą susipratimą. Nežiūrint į tai, kad visos Lietuvos kunigai ir jų pataikunai agituodami įtikinti visus priemonėmis įtikinti tamsias žmones, padidino visas dangaus ir žemės galybes, tečiaus praėjusių metų rinkimai į St. Seimą ir šių metų rinkimai į savivaldybes visgi aiškiai parodė, kad krikščionys demokratai Lietuvoje dar nėra visagaliai, kad Lietuvos visuomenė ne visados taip jau akiai jiems tiki, ne taip jau lengvai duodasi už nosies vedžioti.

Taigi dabar krikščionims demokratams jau nebeužtenka bažnyčių, ir jie siekia paimti savo rankosna visas Lietuvos mokyklas ir per jas taip pat varyti savo politiką. Jie turi dabar savo rankose švietimo ministeriją su ministeriu Bizausku priešakyje ir eina prie to, kad visos Lietuvos mokyklos būtų taip sutvarkytos, kad jos tarnautų jų politikos reikalams, kad jose nebūtų sveiko, tikro, laisvo mokslo, kad per mokyklas jie galėtų dar labiau sustiprinti savo partiją ateityje.

Kalbama apie universitetą. Lietuvos augstosios mokyklos, steigiamos. Suvažiavę Kaunan klebonai, dekanai ir kiti klerikalų šulai nutaria kurti Lietuvai savo katalikišką universitetą, ir tikrai, sutikę didelį visuomenės pasipriešinimą, dabar nusileidžia ir sutinka, kad būtų įsteigtas valstybinis universitetas, bet tikrai, kad jame būtų toksai teologijos fakultetas, kuris galėtų viešpatauti ant visų kitų fakultetų, t. y., kad tikybos, kunigų mokslo skyr. turėtų viršų ant gydytojų, teisininkų, inžinierių, agronomų, gamtininkų ir kitų mokslo skyrių. Tokiu būdu krikščionys demokratai norėtų būti Lietuvos universitete pilnais šeimininkais: kviesti tokius profesorius, kurie tik jiems patiks, saviškai jį tvarkyti, saviškai jame mokyti mūsų jaunuomenę.

Gimnazijose, progimnazijose ir vidurinėse mokyklose krikščionys demokratai kas kartas vis labiau ir tvirčiau nori įsigalėti: kairiesniųjų pažūrų mokytojai išstumiami, jų vieton skiriam, "savičiai". Daugelyje mokyklų vedėjai direktoriai paskirti net kunigai. Gimnazijose kunigai ir jiems prielankūs mokytojai organizuoja iš mokinių jaunuosius krikščionis demokratus "ateitininkus" ir uoliai persekioja "aušrininkus", "atžalininkus" ir kitokio nusistatymo mokinius, kurie tik nenori būti jų įtakoje ir patys laisvi nori lavintis. Net vidurinėse mokyklose, kur yra visai dar nesubrendus jaunuomenė, krik. dem. įneša politiką, sėja neapykantą tarp mokinių, ir tas trukdo mūsų moksleiviams rimtai atsiduoti mokslui, gerai išsilavinti, pažinti ta, kas jiems gyvenime bus reikalinga.

Lietuvos pradžios mokyklas krikščionys demokratai pasirengę yra paversti visiška klerikalų globai, padaryti iš jų panasias įstaigas, kaip prie rusų buvo "cerkovno-prichodskia školy", kurias net rusų visuomenė dar cėro laikais pripažino netiktu.

Dabar mūsų St. Seime svarstomas pradžios mokyklų įstatymas, ir iš jo matyti, ko mūsų krikšč. dem. siekia. Jų siulomoms įstatymo pataisoms einant, mokytojas netinkamas klebonui arba jo gėspadinei, jau ir nebe galėtų būti mokytoju. Jie nori, kad mokytojų skyrimas, atleidimas ir perkėlimas priimtų ne nuo apskrities švietimo komisijos (iš savivaldybių atstovų ir mokyklų instruktorius), kaip dabar Lietuvoje yra, bet nuo mokinių tėvų komiteto, kurie mokymo ir mokslo dalykuose ligi šiol pas mus mažai nusimanė ir mažai nusimano. Per tuos tėvų komitetus kunigai galėtų liudisai varyti savo klerikalinę politiką ir su mūsų pradžios mokyklomis ir mokytojais daryti kas tik jiems patiktų. Jei krikščionys demokratai iš tikrųjų pravestų Seime tokį pradžios mokyklų įstatymą, kaip dabar jie siūlo, tai dauguma geresniųjų mūsų liaudies mokytojų, be abejo, bus priversti mesti mokytojų, nusišalinti mokytojus tik kunigų pastumdėliai, ir dėl to skaudžiai nukentės mūsų liaudies švietimo reikalai, nes jau ir dabar Lietuvoje mokytojų labai trūksta, ypač gerų mokytojų labai mažai yra.

Krikščionys demokratai pradžios mokyklų mokytojus nori priversti, kad jie ir tikybos mokytoju, kad kunigai būtų paliausuoti nuo tikybos dėstymo, kad jie tik prižiūrėtų mokytojus ir išdavinėtų jiems ištikimybės liudymus.

Svarstant šį mokyklų įstatymą St. Seime krikščionys demokratai užsispyrę laikosi savo partinio nusistatymo, įneša įstatymą nevykusias savo pataisas, visai nepaisydami nei švietimo komisijos žinovų pasiūlymų, nei valdžios išdėstytą projekto, nei kairiesniųjų Seimo narių rimtų išrodymų, kad toksai įstatymas bus Lietuvai nenaudingas. Jie neatsižvelgia į kitus kultūringus pasaulio kraštus, kurie jau turi gerai sutvarkytas ir pavyzdinčias vėdamas pradžios mokyklas. Jie čia varo savo siaurą partinę politiką. Jokie argumentai

jų protą jau neveikia, ir rodos bergždžias yra Seimo švietimo komisijos darbas, kas kartas vis labiau ir tvirčiau nori įsigalėti: kairiesniųjų pažūrų mokytojai išstumiami, jų vieton skiriam, "savičiai". Daugelyje mokyklų vedėjai direktoriai paskirti net kunigai. Gimnazijose kunigai ir jiems prielankūs mokytojai organizuoja iš mokinių jaunuosius krikščionis demokratus "ateitininkus" ir uoliai persekioja "aušrininkus", "atžalininkus" ir kitokio nusistatymo mokinius, kurie tik nenori būti jų įtakoje ir patys laisvi nori lavintis. Net vidurinėse mokyklose, kur yra visai dar nesubrendus jaunuomenė, krik. dem. įneša politiką, sėja neapykantą tarp mokinių, ir tas trukdo mūsų moksleiviams rimtai atsiduoti mokslui, gerai išsilavinti, pažinti ta, kas jiems gyvenime bus reikalinga.

Valstiečių ir liaudininkų atstovai reikalauja, kad visose Lietuvos mokyklose tikybos mokymas būtų fakultatyvis, t. y., kad tikybos mokyklose mokytis tie, kurie vaikų tėvai norės, reikalauja taipogi, kad tikybos mokymas mokytojams būtų nepriverstinas, nes to reikalauja ir sąžinės laisvė, kuri yra įrašyta mūsų konstitucijoje (pamatinis įstatymas). Su tuo kairiųjų atstovų reikalavimu kri. dem. ne tik nesutinka, bet ginčijasi savo partijos politiką savo laikraščiuose ir susirinkimuose drįsta visur viešai meluoti, sakydami, kad valstiečiai ir liaudininkai visai nori išmesti tikybą iš mokyklų, kad jie buk kovoja su tikyba, griaua bažnyčią ir t. t. Tai yra grynas krikščionių demokratų melas ir žmėiztas! Norėdami sumąžinti žmonių pasitikėjimą kairiomis srovėmis, visi mums klerikalų laikraščiai, kai susikalbės, prirašo visokių niekų, baugina nežinančius žmones įvairiomis baisenybėmis, visoj Lietuvoj kunigai "sako atatinamus pamokslus apie bedievius, socialistus, bolševikus, laisvamanius ir k., daro susirinkimus, prikalba daug melo, rašo protestus prieš Lietuvos Mokytojų Profesinę Sąjungą ir prieš visus tuos žmones, kurie tik nenori nusilenkti kunigams, nesilaiko jų plačiųjų skvernų, kurie tik turi drąsos kovoti už sąžinės laisvę ir t. t.

Naudodami savo politikai bažnyčias ir žmonių tikybą, krikščionys demokratai tuo pačiu jau pažemino bažnyčios ir tikybos garbę. Dabar jie stengiasi padaryti tą patį ir su mūsų mokyklomis ir mokslo. Jie nori, kad ir Lietuvos mokytojai ir mokyklos, kaip ir Lietuvos kunigai ir bažnyčios, būtų pakinkyti jų vežimam ir tarnautų tik tai jų partijos reikalams. Kunigai nepripažįsta laisvės, nevaržomo, tikro mokslo, koksai yra visame pasaulyje, bet prie visko nori prijaukti savo klerikaliską iškalbą. Vienok šimet rudeny buvusieji Kaune įvairių Lietuvos visuomenės sluoksnių dideli susirinkimai, kaip tai: savivaldybės, turėdami vieną ar dviem balsais daugiau, jie drįsta neįsileisti į valdybą nė vieno kairiesnių pažūrų žmogaus (Rokiškis, Joniškis ir k.). Esu tikras, jei jau tik jie pajęgtų pilnai įsigalėti Lietuvoje, kaip jie to nori, tai tuomet ant visų uždėtų tokių savo klerikaliską leteną ir visą Lietuvos gyvenimą tokiu padarytų, kad visiems ne krikščionims demokratams būtų trošku Lietuvoje gyventi. Jie jau dabar, kuomet taip mažai pas mus valstybiniam darbui prityrusių žmonių, drįsta begėdiškai politikuoti ir ne skirti valdininkais ne jų plauko žmones, tai kas būtų jei jie daugiau jėgų turėtų ir jas išvystytų. Reikia tikėtis, kad tuomet mažiausio valdininkėlio reikalauti būtų turėti klebono ištikimybės liudymą.

Tokią tai "laisvę" ruošia krikščionys demokratai Lietuvai. Ne ži, tokia "laisvė" kovojo mūsų pirmtakunai Kudirka, Vinskas, Vaičiai ir daug kitų dviasios milijonų, ne krikščionių demokratų "laisvės" buvo jie ir kiti kankinami rusų kalėmuose, tremiami Sibiran ir kitur, todėl jie pasišventę dirba, nesigailėdami nei laiko, nei lėšų, nei svei-

bui, bet savo karjerai ir kr. dem. partijai. Dėlto tokie valdininkai tankiai persekioja ir spaudžia visus, kurie tik nusistatę prieš krikščionis demokratus, vadina juos bolševikais, nevalstybiniais žmonėmis, ir visą tai daro dažniausia sulgy kunigų arba jų agentų įskundimų arba pranešimų. Jų žmogus laikinai eina respublikos prezidento pareigas, St. Seimo pirmininkas A. Stulginskis, nenorėjęs tvirtinti vidaus reikalų vice-ministerio Kerpės, krašto apsaugos vice-ministerio Bylos, apygardos teismo nario Liudžiaus, valstybės kontrolės direktorio Lekecko, ligi valstiečių sąjungos ir liaudininkų frakcijų atstovai ne nepaspaudė, ligi neįnešė St. Seimam apie tai paklausimo (žiūr. "Liet. Uk." 43 Nr.). Tų žmonių nenorėjo skirti vien dėlto, kad jie ne krikšč. demokratai, nors jie yra visiems žinomi labai geri ir dori valdininkai.

Krikščionys demokratai turi "Katalikišką Veikimo Centrą", kuris susidarė iš įvairių organizacijų pritaikinti reikalui: sodžiaus jaunimo vilioja į "pavasarininkų" kuopas, moksleivius į "ateitininkus", mokytojus stengiasi atitraukti iš Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos į Katalikų Mokytojų Sąjungą, moteris buria į Katalikių Moterų Draugiją, tveria visu šventų vardais darbininkų draugijas ir mulkina darbininkus savo "Darbo Federacijoj", mažesnius ukiminkus ir bežemius "Ukininkų Sąjungoj". Neuzmiršta ir dvarininkų, duodami jiems atlyginimą už nusavinamus dvarus ir kitokių patogumų teikdami. Bet labiausia jie susirupinę tai kunigais, kad jiems visur ir visuomet būtų gera, kad jie turėtų žemės lygiai, kaip ir dvarininkai, kad jiems būtų dar ir iš valstybės išdo algos mokamos ir tt. Žodžiu, krikščionys demokratai moka prie visų savo kaikių pritaikinti, visiems nori įtikti, visus paimti savo klerikalinei globon ir visur viešpatauti. Kaip ilgai tas darbas jiems seksis, tai priklauso nuo Lietuvos liaudies susipratimo, nuo jos apšvietimo.

Juo tolyn, juo labiau drąsni darosi krikščionys demokratai, juo mažiau skaitosi su kitų srovių nusistatymais ir reikalavimais. Savivaldybės, turėdami vieną ar dviem balsais daugiau, jie drįsta neįsileisti į valdybą nė vieno kairiesnių pažūrų žmogaus (Rokiškis, Joniškis ir k.). Esu tikras, jei jau tik jie pajęgtų pilnai įsigalėti Lietuvoje, kaip jie to nori, tai tuomet ant visų uždėtų tokių savo klerikaliską leteną ir visą Lietuvos gyvenimą tokiu padarytų, kad visiems ne krikščionims demokratams būtų trošku Lietuvoje gyventi. Jie jau dabar, kuomet taip mažai pas mus valstybiniam darbui prityrusių žmonių, drįsta begėdiškai politikuoti ir ne skirti valdininkais ne jų plauko žmones, tai kas būtų jei jie daugiau jėgų turėtų ir jas išvystytų. Reikia tikėtis, kad tuomet mažiausio valdininkėlio reikalauti būtų turėti klebono ištikimybės liudymą.

Tokią tai "laisvę" ruošia krikščionys demokratai Lietuvai. Ne ži, tokia "laisvė" kovojo mūsų pirmtakunai Kudirka, Vinskas, Vaičiai ir daug kitų dviasios milijonų, ne krikščionių demokratų "laisvės" buvo jie ir kiti kankinami rusų kalėmuose, tremiami Sibiran ir kitur, todėl jie pasišventę dirba, nesigailėdami nei laiko, nei lėšų, nei svei-

katos, nei savo gyvybės. Ne dėl tokios "laisvės" 1883 m. pradėjo šviesti Lietuvai "Aušra", skambino ir kėlė "Varpas", žadino pabusti "Ukininkas", "Naujienos", "Darbininkų Balsas", "Draugas" ir k.

Tokiais keliais eidami, tokios politikos laikydamiesi mūsų krikščionys demokratai negalės pastatyti gero, tvirtos valstybės rumo. Todėl, kam rūpi mūsų krašto ateitis, visi yra šventai pareiga stabdyti tuos krikšč. demokratų pertolimus užsimojimus, mažinti jų perdideles drąsą, pažaboti jų apetitus, neleisti jiems naudoti valstybės savo partijos reikalams, versti juos žiurėti daugiau valstybingumo, o ne siaurą savo partijos politikos reikalų. Tokia nenormalė dabartine mūsų krašto padėtimi turi susidomėti visų kairiesniųjų partijų, pa-kraipų ir srovių žmonės, kam tik rūpi žmogaus ir piliečio laisvė. Čia yra gyvas reikalas visų santariečių, valstiečių, liaudininkų, socialdemokratų partijų ir atskirų žmonių, kurie tik tiktai stovi ant mūsų valstybinio pamato ir, kurie nemanoma tirti krikščioniškai-demokratiškai maišan, išstoti prieš dešinyj klerikalų frontą ir išstatyti vieną bendrą kairiųjų frontą. Juk tai privali kova už laisvę mūsų krikščioniškai-demokratiškoje Lietuvos Respublikoje!

Apie tai turėtų rimtai pagalvoti Lietuvos visuomenė ir kiekvienas doras Lietuvos pilietis, tikras demokrat, ne krikščionis demokrat.

("L. Uk.") K. Išeginis.

ŽARIJOS.

Kadangi dešimtyje Dievo prisakymų vogt yra draudžiama, tai Lietuvos kunigai ir nevagia, bet šmugeluoja.

Amerikos lietuviai klerikalai leidžia du juokų laikraštukus "Perkuna" ir "Vanaga". Visas tu laikraštukų "juokingumas" turbūt yra tame, kad jiedu abu negramotnai redaguojami. Nors "Perkunas" pasiepia "Vanagą" delei ano negramotumo, bet pats pilnas gramatiškų klaidų. Paėmęs to šlamstelio No. 11 ant pirmo puslapio radau šitaip parašytą: "Lenkim Visiems Linksmu Kalėdų." Matomai, "Perkuno" redaktorėlis ant tiek negramotnas, kad nežino skirtumo nei tarpe prastu veiksmazodžių lenkti ir linkėti.

Antro skyr. mokiny.

SUDNA DIENA LIETUVOJ.

Trašku, brašku, bum-bum-bum! Mašos žemė su dangum. Baisus lermas Lietuvoj. "Kadams" maišosi galvoj.

Tris vagonai sugauti, Kontrabanda prikrauti Su ministerij zinia— Kai sakys ant to minia?

Dreba kailis kunigų, Smunka vairs iš nagų. "Oi, Dievuliau, kas čia bus, Kai režimas mūsų grius?"

Stena prabaščiai visi, Braška partija jų narsi: Jų Purickis jau "kaput", Ir kitiems taip gali būt.

Ima niauktis jau dangus, Sudna Diena tikrai bus: Galas bus ilgiems skvernams, Galas bus juodiems varnams.

Trašku, brašku, bum-bum-bum! Mašos žemė su dangum. Baisus lermas Lietuvoj. "Kadams" maišosi galvoj.

Gaidukas.

Komunizmo sukury.

Radikalizmo liga, kuri sušaldė Amerikos Socialistų Partiją, kaip ir galima buvo tikėtis, nieko gero nedavė darbininkų judėjimui. Sušaldžius Socialistų Partiją tuojaus susilpėdė šokia-tokia Komunistų Partija, kuri pagyvenus vos kelis mėnesius vėl pradėjo skaldytis. Ir taip iš Komunistų Partijos paliko tik skeveldros. Vėliau pas tuos pačius komunistus, kurie sirgo sušaldžius liga, gimė obalsis "vienyti" darbininkus. Pirmiausia, rodos, susivienijo Jungtinė Komunistų Partija su Amerikos Komunistų Partija, kurios dalimi buvo ir Amerikos Lietuvių Komunistų Sąjunga. Vienyda-ni šitas "partijas" komunistai manė atsieksią labai svarbų darbą ir patraukėsi laug darbininkų prie tos "didesės partijos." Bet ir šitas jų darbas nedavė jiems pagėdaujamų vaisių. Komunistų Partija netik kad nesustiprėjo, bet juo tolyn, juo labyn jos eilės pradėjo "etėti. Komunistų lyderiai pamatė, kad į trumpą laiką jie gali pasilikti generalais be armijos. Aiškiausia tai jiems davė suprasti perotų (1921) metų rinkimų pasekmės New Yorke, kuomet jie sugrįžo prie politinio veikimo. Nors jie gyrysi gavę "arti dešimtis tukstančių balsų," bet ištikrųjų pasirodė, kad jie sukoletavo vos urti tukstančio balsų. Iš šių rinkimų pasekmių jie aiškiausia suprato, kaip mažai komunistai turi įtakos niosiose.

Po viso šito triuso, kuri komunistai padėjo beskalbydami ir vėl beorganizuotai savo partijas, jie pradėjo sukurti naują sukūrį darbininkų judėjime, pradėjo "verti" tikrą darbininkiską partiją, kuri apimtų "visą Amerikos darbininkų judėjimą."

Kad pradėjus šitą naują darbą, reikėjo susiburti liem kraštutinybėm ir pasibūčiuoti. Taip ir padarė. Dalis komunistų (dešinys sparnas) ir "kairieji" socialistai (Solutski, Engdhal, Glasberg ir kiti) suėjo konaktan ir sulipdė "Amerikos Darbininkų Partiją." Šitam naujai išperetam viščiukui pritarią ir lietuvių komunistų dešinys sparnas, Dėdė-štas vedamas. Bet žymi dalis lietuviškų komunistų piestu toja prieš tokį darbą, t. y. kairysis sparnas, kurio dyzelis dar nepasirodė, bet veikiausia bus ponas Bimbo.

Kairysis komunistų sparnas, kiek žinia, nesutinka su besitveriančia Amerikos Darb. Partija dėlto, kad jos prysakyje figuruoja toki žmonės, kaip Solutski, Engdhal ir kiti. Jie sako, kad tai esąs svyruojantis elementas. Mat šie žmonės Socialistų Partijos skillimo pasiliko dar Partioj. Beto sakoma, kad nekurie elementai, stovintieji Am. Darb. Partijos prysakyje, nelabai tiki, kad Amerikos darbininkai turi laukti ateinant "Mesijošiaus" iš Mas-kvos. Jie sako, kad Amerikos darbininkai turi užauginti savo "Mesijošių."

Kiek šita Amerikos Darb. Partija turės pasisekimo, dar tikrai negalima pasakyti, vienok galima spėti, kad ne daug. Jeigu ir šios partijos "tėvai" užsibriežs, kad viskas turi būt tvarkoma iš virsaus, tai jie nepajęgs prie jos pritraukti nė tiek darbininkų, kiek jų turi dabartinė Komunistų Partija. Bet jeigu jie nuo to atsiskais, tai ta partija nebus komunistiška, nes jos komuni-

stiškumas paskęs tose miniosose, kurias komunistams pavyktų pritraukti prie Am. Darb. Partijos.

Ir vienaip ir kitaip, o vis tik atrodo, kad tokio "rrrevoliucinio tigro" Amerikos darbininkų judėjime jie nepajęgs užauginti, apie kokį sapnuoja dabartiniai komunistai. Jie nepajęgia sugalvoti nieko konkrečio; viskas, ką jie gali, tai pamėgdžioti kitus. Pirmiau pėda pėdon jie sekė Rusijos bolševikus, bet dabar, kada tie suklupo, tai dalis jų pradeda pamėgdžioti Anglijos Darbo Partiją. Jie neįstengia suprasti nei to, kad Rusijos darbininkų judėjimas eina savo keliu, Anglijos savo, o Amerikos darbininkai turi pasirinkti tokį kelią, kokis jiems parankiausias. Viskas, kas Amerikos darbininkams reikalinga, tai darbuotis tose organizacijose, kurios jau gyvuoja, traukiant jas prie didesnio susitarinimo.

Leo Širmis.

Delei straipsnio "Klysta".

(Atsakymas Jaunam Vaidyla.)

"Keleivio" 50-tam numerio tylo Jauno Vaidylos atsakymas "Naujienoms" iš Lietuvos, kuris buvo užvar-dytas "Klysta." Vaidyla prirodinėja tenai, kad Z. Svitra dabar randasi Lietuvoje, o ne Amerikoje, ir kad jis esąs tiek išgveręs doroje, kad jo darbų laikraštyje ir aprašyti negalima. Z. Svitra ir šnipas, Svitra ir komunistas, ir tas visokio plauko margas Svitra valdys Lietuvoje dvarą ir smaigius darbininkus.

Kaip Z. Svitra apsieina su darbininkais aš nežinau, bet aš žinau, kad jis nėra komunistas. Jis nebuvo toks nei Amerikoje, nei Lietuvoje, ką gerai turėtų žinoti ir pats Jaunas Vaidyla.

Jaunas Vaidyla sako, kad važiuojant per Francuziją Z. Svitra pridaręs tokių nedorybių, kad spaudoje negalima nei minėt. O aš esu tikras, kad kiekvienas laikraštis paminėtų, jei Jaunas Vaidyla parašytų tikrai teisybę. Kiek man žinoma, nieko baisaus Z. Svitra nepapildė nei Francuzioj, nei kitur kelionėje. Gal jis buvo greitesnis už kitus jaunus keliauninkus prie dailiosios lyties; bet aš abejoju, ar būvo bent vienas toks, kuris apsisotjus Francioj išken-tėjo nepargavęs "uždraus-to vaisiaus." Jaunas Vaidyla gerai žino, kad ir senis J. M. glaudė savo pilkę prie Paryžiaus obels. Bet argi tai jau tokia baisi nuodėmė, kad ir spaudos etika draus-tų apie tai kalbėti?

Toliaus Jaunas Vaidyla ir mane vadina karštu komunistu ir "Laisvės" pasekėju. Gaila, kad jis mane be reikalo vainikuoja, nes aš niekad tokiu "didvyriu" nebuvau, nesu ir nemanau bū-

Kad aš patariau Jaunam Vaidylai parašyti į amerikiečių laikraščius apie mūsų kelionę, tai tiesa; bet ne tikras, kad aš liepiau jam rašyti apie "komunistą" Z. Svitrą.

Pirrašęs nebūtų dalykų apie Z. Svitrą, jis sako, kad visa tai galis paliudyti ir Ch. Arch, kuris dabar randasi Amerikoje. Taigi šiūmi ir liudiju, jog Z. Svitra, tai visai ne tas Svitra, kuris Amerikoje žinomas kaip kairiųjų veikėjas, bet pabrastas Z. Svitrukas, kuris nėra niekuo pasižymėjęs ir budamas Amerikoje niekam nebuvo žinomas.

W. B. Arch.

Komunistų fondas nešelpia Rusijos baduolių.

Surinktos aukos naudojamos komunistinei agitacijai Amerikoje.

I. W. W. pildomojo komiteto narys d. Walter Smith papasakojo gana įdomių dalykų apie įsikūrusį Rusijai šelpiti komunistų fondą, vadinamą "Friends of Soviet Russia".

Kadangi daugelis I.W.W. unių skyrių smarkiai subrūzdavo rinkti aukas Rusijos baduoliams ir siųsti jas į "Friends of Soviet Russia" fondą, tai Walter Smith nuvyko į minėto fondo generolę raštinę šį-tą sužinoti ir pasitarti apie pasekmingesnių aukų rinkimą. Pasikalbėjus su "Friends of Soviet Russia" pildomojo komiteto nariais, vienas jų išsireiškė Smith'ui sekanti:

"Mes manome, jogei galime jums pasitiktė ir pasakyti tiesą. Visos aukos, plaukiančios į "Friends of Soviet Russia" fondą yra suvartojamos Amerikos Komunistų Partijos propagandos tikslams. Ir mes turime pilną tiesą, vartot tas visas aukas Komunistų Partijos reikalam, nes Rusijos Komunistų Partija įgaliojo mus, Amerikos komunistus, naudoti šią progą ir Rusijos baduolių vardą rinkti aukas praplėtimui komunistinės agitacijos Amerikoje."

Tai pasakęs komunistų vadas parodė Smith'ui naujos Rusijos komunistų valdžios reikalingą dokumentą.

Kaip tos aukos yra naudojamos.

Amerikos Komunistų Partija, kuri kontroliuoja "Friends of Soviet Russia" fondą, surinktas Rusijos baduoliams aukas naudoja paaiškinimui komunistinių laikraščių ir apmokėjimui savims kalbėtojams algų. Navedusiems kalbėtojams tasai fondas moka po 50 dol. savaitinės algos, o vedusiems po 60 dol. Apart šios algos kalbėtojams buna padengtos kelionės, viešbučių ir kitokios išlaidos.

Minėto fondo pinigais yra užlaikomi netik amerikoniški, bet ir svetimkalbiai komunistų organizatoriai. Lietuvių skyriaus kalbėtojai bei organizatoriai, kaip tai Paukštys, Petrikienė, Mizara, Jukelis, Andriulis, Bimba ir kiti — irgi gauna riebias algas, nuo 50 iki 60 dol. savaitė. Prie minėto fondo jie yra sutvėrę lietuvių skyrių, iš kurio pasilaiko sau algas.

Tai šitai "Laisvės" statusas ir visi komunistai šelpia mirštančius badu Rusijos žmones. Darbininkai aukauja sunkiai uždirbtus savo centus tikėdamiesi išgelbėti nuo mirties baduojančius Rusijos kudukius, o čia komunistų lyderiai iš tų aukų daro sau puikų pragyvenimą.

Beabejonės, "Laisvė", perskačius šiuos mano žodžius, sušuks: "Tai išdavystė!"

Bet palaukit, poneliai! "Laisvė"! Pirm negu pradėsit šukaut apie išdavystę, pagalkokit, ar tik jūs patys nesate didžiausiais išdavikais. Ir ištikro, didesnių išdavikų negalima nei įsivaizdinti, kokiais jūs esate. Per savo organizacijas ALLD, ir LMPS, renkat aukas baduojantiems Rusijos žmonėms, o patys jas sunaudojate. Viliojat darbininkus prie savo partijos ir paskui išduodat juos į valdžios rankas. Pasakykit, ką gero jūs nuveikėt dėl darbininkų klesos už išviliotus iš darbininkų centus? Kur jūsų Komunistų Partija? Stai ką

pasakė draugui Smith'ui Komunistų Partijos pildomojo komiteto galva apie jūsų partijos narių stovį:

"Nuo to laiko, kai komunistai atsikyrė nuo Socialistų Partijos, Komunistų Partija turėjo 75,000 narių. Dabar, sudėjus kruvon su svetimkalbėmis organizacijomis, Komunistų Partijai beliko vos 3,000 narių, kurie užsimoka duokles. Ir kuone visi tie nariai yra apmokami Rusijos komunistų valdžios pinigais. Faktiškai Komunistų Partija Amerikoje pakruko. Dabar mes organizuojame Amerikos Darbininkų Partiją, nes kitaip mums nebus kas raportuoti Rusijos komunistų kongresui iš Amerikos Komunistų Partijos darbuotės."

(Pavardės minėto komunistų vado delei tuly priežasčių čia neskelbiu.)

Tai matot, draugai darbininkai, kaip komunistai šelpia Rusijos baduolius ir ką "Friends of Soviet Russia" fondas veikia su jūsų aukomis.

K. J. Geležė.

Pajieškojimai

As. Kazimieras Mikolaitis, pajieškau savo brolio Jono Mikolaitis. Jis paeina iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskr. ir dvaro. Iki 1911 metų jis gyveno Grand Rapids, Mich. Taipgi pajieškau Juozo Burbos, kuris paeina iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskr. ir dvaro. Jis yra žinomas su Uršule Kakanavičiute. Turinio prie jo svarbų reikalą skelbiu pinigų. Gerbiamieji, jeigu esat gyvi meldžiu atsiųsti, arba jeigu kas apie juos žino, praneškite, busiū dekingas.

Kazimieras Mikolaitis
R. F. D. 1, Box 152, Wilkes Barre, Pa.

Pajieškau dviejų savo pusbrolių Antano ir Jono Milin, šiuolių apskr. kaimo. Vagavos parapijos, Maskučiu kaimo. Meldžiu atsiųsti arba kas apie juos žino, praneškite šiuo adresu: C. J. Urbanowich
P. O. Box 197, Binghamton, N. Y.

As. Uršulė Stankevičiūtė, po vyruo Neimanavičienė, pajieškau savo brolio Mikol. Stankevičiaus, paeina iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskr. ir dvaro. Jis yra žinomas su Uršule Kakanavičiute. Turinio prie jo svarbų reikalą skelbiu pinigų. Gerbiamieji, jeigu esat gyvi meldžiu atsiųsti, arba jeigu kas apie juos žino, praneškite, busiū dekingas.

Kazimieras Mikolaitis
R. F. D. 1, Box 152, Wilkes Barre, Pa.

As. Ona Jankauskaitė, pajieškau savo tėvo Kazimiero Jankausko, Vilniaus rėdybos, Gelvonų miestelio. Šeštį metų kaip praeina iš So. Bostone, paliko mane mažą su motina didžiausiam varge. Dabar mano motina jau mirė, as palikau bėda našlaitė, nėra kas mane maitina. Tėvei, jeigu dar esi gyvas, atsiųsk, sušelpk mane. Jeigu kas apie jį žino, meldžiu man pranešti šiuo adresu: Miss Ona Jankauskaitė
11 Wells st., Lawrence, Mass.

Pajieškau tikro savo brolio Juozapo Drakso, kuris gyveno Chicago, Ill. 22 Kinzie st. ir tenai sirgo gana sunkiai. Paskutinį laiką gavau kovo mėnesį. Meldžiu žinančius apie jį pranešti.

Kazys Draksas
P. O. Box 327, Rumford, Me.

As. Ignas Daakavičius, pajieškau Juozo Navicko, kuris gyveno Chicago, Ill. 22 Kinzie st. ir tenai sirgo gana sunkiai. Paskutinį laiką gavau kovo mėnesį. Meldžiu žinančius apie jį pranešti.

Ignas Daakavičius
324 E. Cen. st., Shenandoah, Pa.

Pajieškau Paulius Grataičis, paeina iš Jogvilų kaimo. Lidokiu parapijos, Ukmergės apskr. ir dvaro. Jis yra žinomas su Uršule Kakanavičiute. Turinio prie jo svarbų reikalą skelbiu pinigų. Gerbiamieji, jeigu esat gyvi meldžiu atsiųsti, arba jeigu kas apie juos žino, praneškite, busiū dekingas.

Paulius Grataičis
606 Westcott st., Sioux City, Iowa.

Pajieškau brolio dokters Philomono Taujonaitis. Paeina iš Kauno rėdybos, Telsių apskr. ir dvaro. Jis yra žinomas su Uršule Kakanavičiute. Turinio prie jo svarbų reikalą skelbiu pinigų. Gerbiamieji, jeigu esat gyvi meldžiu atsiųsti, arba jeigu kas apie juos žino, praneškite, busiū dekingas.

Philomono Taujonaitis
133 Grand st., Brooklyn, N. Y.

As. Antanina Paulauskienė, pajieškau savo sesers Onos Albrakaitės ir draugės Onos Cipakaitės, Kauno rėdybos, Karsėnų valsčiaus, 2 metai atgal gyveno Clevelande, Ohio. Meldžiu atsiųsti ant šio adresu: Antanina Paulauskienė
6 Howard st., Nashua, N. H.

Pajieškau brolio Abako, Papilės parapijos, Saulių apskr. ir dvaro. Jis yra žinomas su Uršule Kakanavičiute. Turinio prie jo svarbų reikalą skelbiu pinigų. Gerbiamieji, jeigu esat gyvi meldžiu atsiųsti, arba jeigu kas apie juos žino, praneškite, busiū dekingas.

Abakas
SS E. st., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo vyro Jono Kiansos, jis dirbo Philadelphiajį ir apėjo mane ir vaikus sunašant padėjimė. Vienas vaikas 5 metų, kitas — 6 mėnesių. Jisai su kito žmogaus moteria Paulaitiene

(Čia juodvieji paveikslas)

prasišalinę, paimdami su savimi duetu vaiką ir 1,000 dolerių. Nenorėdami atiduoti kudių į bėdą nušalę, prasu "Keleivis" skaitytojų, jeigu patėmumet kur nors tokią prau, meldžiu man pranešti ir paaiškinti apie tai vietiniai policijai. Kas pirs mas pranes skiriu 25 dol. atlyginimo

Zofia Kiansas
1763 — 3rd ave., New York, N. Y.

Pajieškau savo brolio Vito Gurevičiaus, paeina iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskr. ir dvaro. Jis yra žinomas su Uršule Kakanavičiute. Turinio prie jo svarbų reikalą skelbiu pinigų. Gerbiamieji, jeigu esat gyvi meldžiu atsiųsti, arba jeigu kas apie juos žino, praneškite, busiū dekingas.

Vito Gurevičius
4623 Wentworth ave., Chicago, Ill.

As. Ignas Daujotas, pajieškau savo brolio gyvenančio Amerikoje Česlavo ir Adolfo. Česlavas jau senai prapuoė be jolios žinios, o Adolfas gyveno So. Bethlehem, Pa. po numeriu 729 Centre st. Kada tai jis gyveno Park Place, Pa. Pirmiausia jis įsinejo, bet užstojus pasaulinei kazei visai nebebus. Tėko girde kad jis turėjo pasidėjęs pinigų raiškinį George Zbajewski, South Bethlehem. Jis yra apie 60 metų amžiaus. Kas apie jį žino, malonėte pranešti, už ką busiū labai dekingas. Mano adresas:

Ignas Daujotas
Dvaras Biala-Siola, Naujamiesčio valsčiaus, Panevėžio apskr., Lithuania.

As. Augustas Bajoras, pajieškau savo draugą ir pažįstamą. Paeinu iš Kauno rėdybos, Raseinių apskr. Sartininkų parapijos. Meldžiu atsiųsti.

Augustas Bajoras
502 Jackson st., Seattle, Wash.

Pajieškau savo tikro brolio Tamošaus ir Aleksandro Vobla, Suvalkų rėdybos, Vokla parapijos, kaimo. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą. Polit. Voblas
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Pajieškau Onos Ropukienės iš Plungės miestelio, Kauno gubernijos, Telsių apskr. Prasu atrasti, turiau svarbų reikalą.

Ona Ropukienė
15 Lafield st., Dorchester, Mass.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nuo 20 iki 35 metų. Platusių žinių suteiks laisvais. Vaikių mieldžiū neraišinti.

C. Patauskas
132 McDougal st., New York, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos, ad ir neturtingos, turi būti angliškai kalbėti, kas būtų dailus, sudėtingas, sveikats ir švėrti užsiimkity, u pirma laisku mieldžiū prisistat pakeis.

J. B. Felops
11-27 Arino Pl., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nuo 20 iki 30 metų. As su vaikas 25 metų ir turiu gerą arba ant visados. Kurios merginos orėty apsivesti ir mieldžiū turėti paory seimynišką gyvenimą, lai atsiavika ir su pirmu laisku prisistatavio pakeisla. Kuri ant pareikalavio sugraziinsiu. S. B.

P. O. Box 618, New Britain, Conn.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, neesensės kaip 30 metų. As esu vaikas 36 metų. Mieldžiū tsiavika ir su pirmu laisku prisistatavio pakeisla. Paveiksul sugraziinsiu r atsakyma duosiu kiekvienai.

F. Zappa
Mazon st Room 6, Dwight, Ill.

Pajieškau merginos del susipažinimo, be skirtumo tikėjimo. Mergina eturi būti esensės kai 25 metų. As uriu 24 metus. Merginas, kurios noūty apsivesti ir valiaus mieldžiū nesaisinti. Mieldžiū raišinti tikiai toias merginas, kurios pažiata juokus and feel lonesome."

Wm. Sahlt
512 E. 79 st., New York City, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nuo 25 iki 35 metų. As su 37 metų. Platusių žinių suteiks laisvais. Su pirmu laisku malonėte prisistat savo paveiksul. Paveiksul reikalaujant sugraziinsiu.

G. Miller
Gen. Del., Black Diamond, Wash.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nuo 25 iki 35 metų. Antaus (galėtu būti ir su vienu vaiku) furety būti linksmo budo, ir vidutiniškos išvaizdos, pirmievisių pažvalę. Mylinčios blaivaus proto vyru ir ramų seimynišką gyvenimą malonėte atsiavika prisistatant ir paveiksul su pirmu laisku. (Gelsina būtu Scrantono-Pittsboro apskrities.) As su 33 metų amžiaus vidutiniškos išvaizdos. Platusis žinias suteiks per laiskus, ir paveiksul ant pareikalavimo sugraziinsiu. Vyru mieldžiū neraišinti.

A. Alskive
1109 Meade ave., Scranton, Pa.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės tarp 28 ir 40 metų; esu 38 metų. Malonėte sueti i platesnę pažintį per laisus. Rasykit šiuo adresu: Jurgis Girkalis

(3)
322 N. Sheridan Rd., Kenosha, Wis.

Pajieškau merginos arba našlės nuo 25 iki 30 metų senumo. As esu 29 metų našlys, turiu vieną 8 metų, kitą 5 metų vaikus, turiu gera darba, bet neturiu kas saugotu vaikus. To del malonėkit su manim arčiau susipažinti ir prisistat su laisku paveiksul. Vyru prasu nerašyt.

Petrus Kučinskas
724 Woodland ave., Camden, N. J.

REIKALINGA LIETUVE prie naujo darbo. Seimyna 3 ypatos, užmokestis gera. Meldžiū atsiavika' laisku ar ypatais.

W. Petkevicia
100 Lincoln ave., E. Saugus, Mass.

PARDAVIMAI.

STUDIJĄ PARSIDUODA PIGIAI. Trumpu laiku turi but parduota studija didelė lietuvių kolonijoj. Piznis didelis, išdirbtas per daugelį metų. Savininkas išvažinaja Lietuvon. Fotografai atsiavika greitai, nes didelė progą.

JONAS ANDRIUSIS
134 E. Main st., Amsterdam, N. Y.

PARSIDUODA NAMAS IR STORAS. Labai geroj vietoj. Kas norėtu įsigyti geresnį gyvenimą, naudokitės šia progą. Platusių žinių klauskit per laisus.

S. U.
56 Sawtelle ave., Montello, Mass.

MES PAGELBĖJOM tūkstantiams vyrų ir moterų uždirbti nuo \$40 iki \$100 ir svaite arba ir daugiau. Mes ir jums galime pagelbėti, jeigu tik jūs parasykit mums, kokių darbu užimāt ir kiek uždirbat. Rasykit greit

WELTON CO., 150 E. Main St., Waterbury, Conn.

NEKENTEK NUO DANTU SKAUSMO. Jai nori but liuosu nuo dantų gelimo, tai prisiusk 25c. kartu su laisku, o gausi naujai išrastas proskas, kurios sustabdo dantų skausmą iškart. Adresas:

J. PETKUS and CO.
322 N. Sheridan Rd., Kenosha, Wis.

ZOLIŲ DAKTARAS. Nauja labai naudinga knygelė kiekvienai lietuviškai seimynai, kaip Amerikoje taip ir Lietuvoje. Kaina 50c. Gaunama pas:

C. J. GADMAN
P. O. Box 2, St. Bernard, Ohio.

HESKAI DARBO PRIE FOTOGRAFO. Visą darbą suprantu atsiavika. Kam reikalingas, malonėkit rasyt.

W. WOLBAN
450 E. 7th st., So. Boston, Mass.

REIKALAVIMAI. REIKALINGAS KRAUČIUS. Kuris moka taisyti, prosyti senus drabužius, kaip vyriškus taip ir moteriškus; taipgi ir ant naujų kiek padėti. Atsiavikdami praneskit už kiek apsiuntumete dirbti. Atsiavikit tik toks, kuris ant visada norite turėti darbą.

M. ARMINAS
2720 S. Washington ave., Saginaw, Mich.

Vartokit Naujas COLGATE Muilo Proskas. Saugiai Skalbja Pliusas Drapanas Gausit pas Grocerį

NAUJIENOS

Didžiausia Pinigų Siuntimo Instaiga Amerikoje

NAUJIENŲ Pinigų Siuntimo Skyrius

UŽTIKRINA:

Kad kiekviena pinigų siuntinį (perlaida) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius išleidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;

kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko;

čekiai betgi turi būti mainomi tikiai Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo skyriuose;

kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų paėmėjas atsiėpia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Naujienų kvito numerį.

Naujienos siunčia pinigus Lietuvon perlaidomis, čekiais ir kablegramomis.

Iki rugsejo mėnesio 1921 m. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra pasijusęs Lietuvon žmonių pinigų apie 30,000,000 aukšnių, ir visi siųstieji pinigai pasiekė Lietuvą greitai ir buvo pilnai išmokėti per Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką.

Slyskite pinigus Lietuvon per Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių, jeigu norite, kad jie greitai, teisingai, be klaidų būtų išmokėti Lietuvoje.

Naujienų Pinigų Siunt. Skyrius

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

NAUJIENOS Didžiausias Lietuvių Dienraštis

Nei vienas lietuvis negali būti be Naujienų

Kas dar nėra Naujienų skaitytoju, malonės atsiųsti Naujienoms savo adresą, o gaus porą Naujienų numerių pasiūlyjimui — dykai.

NAUJIENOS. 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

BALTIC STATES BANK

KAPITALAS IR SURPLUSAS \$270,000.00

4%

BALTIC STATES BANKS MOKA 4 NUOSIMČIUS UZ DEPOZITUS. NUOSIMČIAI PRISKAL TOMI PRIE SUMOS KAS MENUO.

DABAR PATOGUS LAIKAS PASIDET PINIGUS BALTIC STATES BANKE. GALITE PERKELTI JUOS IS KITUR: ATSIUSKIT MUMS SAVO DEPOZITO KNYGUTE, O MES ISKOLEKTUOSIME IR SAVO KNYGUTE PRISIUSIME.

SIUNCIAME PINIGUS PERLAIDOMIS IR KABLEGRAMAIS GREITAI PIGIAI IR SU PILNA GARANTUJA. PARDUODAM LAIVAKORTES I LIETUVA IR IS LIETUVOS.

VISI YRA UZGANEDINTI, KAS SU SAVO REIKALAIS KREIPIASI I

BALTIC STATES BANK
294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.
(Kampas 25-tos gatvės.)

Nepaprastos Lenktynės

KURIOSE KVIEČIAMI DALYVAUTI VISI "KELEIVIO" SKAITYTOJAI.

Kiekvienas, kuris tik gaus "Keleivį" bent vieną naują skaitytoją metams, galės pasirinkti DOVANŲ \$50 vertės knygų iš "Keleivio" katalogo, kuris bus paskelbtas "Keleivyje" Lenktynėms pasibaigus.

BE TO DA, GERIAUSIA PASIŽYMEJUSIEMS YRA SKIRIAMOS

TRYŠ EXTRA DOVANOS!

I—KAROLIO MARKSO "KAPITALAS"

ir kiti jo raštai. Paaikškinimui apie šį veikalą turbūt nereikia. Tai yra mokslas apie visuomenės surėdymą ir žmonijos kovą už buvį. Trys dideli tomai, apatysiti dailiais auksuotais apdarais.

II—STEIGIAMOJO SEIMO DARBAI—

Šitame veikle telpa visi klausimai, kokie tik buvo Lietuvos Steigiamam Seime svarstyti, ir visų atstovų kalbos, žodis-žodis surašytos. Tų raštų yra 10 tomų, ir visi apdaryti po stipriais auksuotais apdarais, su auksuotu antgalviu. Tai yra svarbiausis dokumentas Lietuvos istorijai.

III—PILNA GEOGRAFIJA

arba mokslas apie žemės paviršių; tai yra aprašymas įvairių šalių ir jų gyventojų, kaimų ir upių, sausžemio ir jurių. Didelė ir stora knyga, puikiai auksuotais apdarais apdaryta.

Kas prikaltins "Keleivini" daugiausia naujų skaitytojų ir įsisius už juos pinigų, tas gaus I-mą dovaną. Antras daugiausia prikaltinęs skaitytojų gaus II-ą dovaną. Trečias iš eilės gaus III-ą dovaną. Be to kiekvienas galės pasirinkti už kožną prikaltintą skaitytoją 50c. vertės knygų.

LENKTINĖS TĖSIS TRIS MENESIS NUO DIENOS PASIRODYMŲ "KELEIVYJE" ŠIO PASKELBIMO.

"KELEIVIS," 255 Broadway, So. Boston, Mass.

Columbia LIETUVIŠKI REKORDAI

Pradėk Naujas Metus linksmai su savo draugais ir mylimais, tarpe garsių artistų, tokių kaip Plėninas, Lušnakojs, Butėnis, Columbia Orkestra, Geležinai, Buksnatis, Lietuvių Benas, Čižauskas, Lietuvių Choras ir Petruskas. Šitie nauji Lietuviški Columbia Rekordai suteiks jums, jūsų draugams ir jūsų seimynai ne vienus Linksmus Nau

Kas girdėti Lietuvoj.

Idomus teismas. Klaipėdos prisiekusiųjų teismas dvi dienas svarstė berlyniečio šaltkalvio Gerlach'o bylą, kuris pernai vasario mėnesį Užpuriuose nužudė lietuviukininką Meikį ir jo dukterį ir sunkiai sužeidė jo žmoną. Gerlach seniau priklausė vokiečių "geležinei divizijai". Teismas pasmerkė jį už nužudymą dviem amžiais ir už iš anksto sugalvotą mėginimą nužudyti trim atvejais, o drauge už padarytą plėšimą ir plėšimo būdą atėmimą, — penkiolikai metų sunkiojo kalėjimo ir desimčiai metų atėmė garbės teises.

Plėšikai. Pirmą kelių dienų buvo pranešta, kad Klaipėdos gatvėse dienos metu vienas plėšikas puolė vieną vaikina, nešant iš banko didelę pinigų sumą. Pagriešęs pinigų plėšikas pabėgo.

"Policijai pasisekė tą pačią dieną jį suimti. Tai yra pirklys Brussow. Pinigų jau neberado. Su pinigais jau buvo pabėgęs Brussowo žmona ir dažytojas Karl Albert Sarpf iš Klaipėdos.

("K.")

Sukilimai lenkų okupuotoj Lietuvoje. Gudų spaudos biuro pranešimu Ašmenos ap. prasidėjo ukinkų sukilimas prieš lenkus. Lenkų administracija pabėgo į Vilnių. Vilnių panika. Galimas daiktas, kad lenkų kariūnėms pasisekė sukilimas likviduoti. Bet moralė sukilimo jėga labai didelė. Idomu, kad sukilimas prasidėjo Ašmenos apskrityje, kur lenkai fabrikavo taip daug prašymų prisidėti prie Lenkijos.

("L.")

Kauno miesto valdyba praneša, kad Kauno miesto gyventojai namų savininkai turi pristatyti ligi sausio 1 d. tikrus nuomininkų sąrašus; nepristatę bus baudžiami ligi 1,000 auks. Blankas galima gauti miesto valdyboje, finansų skyriuje.

Krašto apsaugos ministeris griežtai draudžia karnams dalims Kaune imti iš miestelėnų bei atvažiavusių valstiečių pastotes.

Ministerio Galvartausko sveikata gerėjanti ir po savaitės ar kiek daugiau ministeris galės grįžti į darbą.

St. Šilingas, kuris buvo suimtas Vilniuje ir įmestas į Lukiškių kalėjimą ir pralaukė suvis mėn. laiko, jau paleistas ir sugrįžo Kaunan.

Lietuvių Spaudos padėtis Vilniuje. Lenkų vyriausybė neduoda lietuviams leidimų leisti lenkų kalba laikraščius. Sumanyta buvo išleisti vienos dienos laikraščiai, kuriems leidimai nereikalingi.

Kadangi M. Biržiška buvo pasirašęs po vienu tokiu laikraščiu atsakomuoju reaktorium, tai jis gavo iš lenkų įspėjimą, kad ateityje tokie viendieniniai laikraščiai bus konfiskuojami. Ir tikrai, iš gruodžio 1 ir 2 d. naktį policija konfiskavo spaustuvių, jau surinktą laikraštį vardu "Helena."

Klaipėda. Klaipėdos miestas, francūzų globojamas, tapęs Lietuvos lenkų dvarininkų viešbučiu. Iš Lietuvos atvykę į Klaipėdą, čia jie gauna francūzų vizas ir per Dancigą vyksta į Varšuvą. Tie gi dvarininkai, kurie gyvena Varšuvoje ir neturi teisės grįžti į Lietuvą, per

Klaipėdos kraštą turi geriausią susisiekimą su Lietuva; kai kuriems ešą pavyks ta aplinkybę slaptai net savo dvarus Lietuvoje. Tokiu būdu Klaipėda visokiems Lietuvos išgamoms yra lyg koks tarpininkavimo višbutis.

Šiauliai. Armijos teisme buvo nagrinėtos kelios svarbios bylos, kurių tarpe gana idomi buvo Ežerėnų komendanto kapitono Zaleskio byla. Kap. Zaleskį teisė už Raseinių milicijos vado J. Stankaicio sumušimą. Dalykas dėjos šiaip: 1920 m. kap. Zaleskis Teišiuose buvo komendantu, o J. Stankaitis apskrities milicijos vadu. Tų metų gegužės mėn. 1 d. Teišių gimnazijos neturtin-giems mokiniams šelpti buvo rengiamas vakaras. Valstybės gynėjo padėjėjo žmo-na Kleckovskienė, taikos teisėjo žmo-na Nikolskienė ir gimnazijos mokytoja Hryneckienė tame vakare iš-taisė bufeta. Jame pardavė-nejo "samogonką" ir vaishno Teišių "augstenuosius val-dininkus", džiaukon kun. Korzoną, intendantą Sirvį, pašto viršininką Drasutavi-čių, notarą Mitkevičių, tai-ko teisėją Nikolskį, komendantą Zaleskį ir kitus. Ka-dangi tuo laiku (prieš rinki-mus į Steig. Seimą) degti-nės pardavinėjimas buvo draudžiamas, tai milic. va-das J. Stankaitis konfiska-vo degtinę. Gėrusieji "augst-nesnieji valdininkai" labai įsirdo ant Stankaicio už to-kių žvėgi ir įsivadinę Stan-kaičį į atsikrą kambari, rei-ka-lavo sugrąžinti degtinę į bufetą, šiam gi atsisakius tai padaryti, Teišių apylin-kėj pagarsėjęs bizunininkas kap. Zaleskis kierto J. Stan-kaičiui veidą ir sukrūvinio jį. Mil. vadas Stankaitis pa-siskundė valstybės gynėjui, kad jį, becinant jam tarny-bos pareigas, sukrūvino ka-pitonas Zaleskis. Beveik pusantų metų tęsėsi tary-dymas ir tik galų gale lapkri-čio 8 d. byla atsidurė armij-os teisme Šiauliuose. Val-s-tybės gynėjas ilgoj ir gana turiningoj kalboj reikalavo Zaleskiui paskirti didžiausią bausmę ir pabrėžė, kad ši byla sujudomavo visuomenę ir kad panašus kap. Zales-kio ir kitų valdininkų ta va-karą gėrusių degtinę pasiel-gimas tėra vien nuodinga liekana sutrūnijusios rusų tvarkos. Teismas nusmerkė kap. Zaleskį desimčiai sąvai-čių daboklės (taip vadinais arešto namai, skiriami ka-riams).

Idomu žinoti, ar ir po šio teismo pasmerkimo kap. Za-leskis ir toliau komendantu-os ir daužys, mūsų pilie-čius, kaip kad yra musės bu-vusijį Steigiamojo Seimo narių juristą M. Untu-lį, milic. vadą Stankaitį ir k.

("L. Uk.") Šiaulieškis.

FARMOS!

PARSIDUODA FARMA!

108 akrai žemės, 16 akrai gero miško, 5 rūmų staba su visais rakandais, barnė, 2 vistininkai su 70 vištų, 1 arklys, 3 karvės, 1 kiaulė, didelis sodas, upė teka per farmą, tik 6 mylios nuo miesto, 100 mylių nuo Bostono. Kaina tik \$1700. Platėsim žinių kreipkitės laisvai.

R. F. D. I. Gilmanton I. W. N. H. Arba upatikiu M. Shlatis 20 School St., Cambridge, Mass.

FARMA PARDAVIMUI AREA AP-MAINYMI ANT PROPERTES.

40 akrai žemės, 30 akrai dirbamos, kitas miškas ir ganykla. Parsiduoda su padargais ir ryklais, 2 arkliai, 2 karvės, 1 telyčia, 3 kiaulės, 20 vištų. Dabar pasavary parsiduoda už žeminta kaina, iki balandžio 15 tai tik už \$2600. Staba gera, keturiu rūmų; barnė nauja, žemė gera, juod-žemė. Įmokėt pusė, o kitas ant lengvo išmokėjimo. Pasėta rugių 6 akrai ir kviečių 4 akrai. Platėsim žinių klauskit per laisvai.

M. K. SMITH R. I. Box 74, Fountain, Mich.

FARMOS!

Turiu daugybę farmų ant pakda-vimo, didelių ir mažų. Tos farmos randasi New Jersey valstijoje, netoli Newark, N. J. Farmos geros ir derlingos. Platėsim žinių klauskit laisvai. MIKE CHURINSKI (26) Box 46, Sand Brook, N. J.

FARMOS!

115 akrai žemės, 25 akrai dirbamos, 2 mylios nuo geležkelio, puiki 7 rūmų staba, 3 karvės, 2 telyčaitės, 1 arklys, 100 vištų, vežimais, padargai, masine-rija — viskas už \$5,000. (323)

Dviejų seimynų staba, desimtis rūmų, puiki pievelė, vienas akras žemės. Kaina \$1,000. (379)

55 akrai žemės, 20 akrai dirbamos, 10 rūmų staba, geri kiti būdinkai, 2 karvės, 2 kiaulės, 1 arklys, 250 vištų, vežimai, pakinkai, įrankiai, masineri-ja, puikus sodas, dvi ir pusė mylių nuo geležkelio. Kaina \$4,500. (381)

100 akrai farma, 40 akrai dirbamos ir derlingos žemės, puiki 8 rūmų staba, yra ir kita staba 4 rūmų, barnė, 40x60, malkinvyčia, vežimams pasitūrė, vistininkai. Labai pigiai, tik už \$2,500. (137)

200 akrai žemės, daug dirbamos daug malkų, gera staba, barnė ir tt 2 arkliai, 2 karvės, 2 jauti, 5 kiaulės, vištos, daug šieno, visokios masi-nerijos ir įrankiai. Viskas už \$4,000. (354)

As turiu daug kitokių gerų parda-vimų ant mano listo, kuriu galima pirkti ant gerų išlygų. Delei platėsim informacijų rašykite:

F. I. RACINE DANIELSON, CONN.

PARSIDUODA FARMA!

100 akrai žemės, 40 akrai dirbamos, likusioji ganykla ir miškas. Staba su 3 kambariais, 2 barnės, 2 vistininkai, 2 arkliai, 4 melžiamos karvės, veži-mai, masinos, pakinkai ir visi ūkio įrankiai. Parsiduoda už \$2,400, inest-veikia \$1700, o likusioji pasilikta kaip poastovi paskola, už kuria tik procent-us reikia apmokėti. Kas pirmas atsigaiks ir miks, tas gaus 100 dele-rių pigiau. Pasiskubinkit. (3)

S. DAYTON NORTH WINDHAM, CONN.

FARMOS!

Turiu ant pardavimo farmų didė-lių ir mažų, pigių ir brangių, su ma-žais įmokėjimais ir lengvais išmokė-jimais; nuo 10 akrai iki 200 akrai. Kaina nuo \$2,500 iki \$20,000. Norėda-mi farmos klauskit laisvai lietuviškai.

JURGIS ZALKAUSKAS (3) Sand Brook, N. J.

DR. N. M. FRIEDMAN

SPECIALISTAS VENERISKŲ LIGŲ.

VYRU IR MOTERŲ. Taigpi kraujo ligų ir Reumatizmo.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. 1969 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS.

\$2 DOVANU \$2

DABAR šitas didžiulasis ir geriausias dabarties kny-ges pardavimas už \$7.00. 1. Y-TIES MOKS-LAS, tai pirmutinė knyga, kuri driso al-ksiai pasakyti ir atvirai (il-lustracijomis) i-rodyti viską, kas tik reikia vyru ir moter-ty žinoti apie savo lytį: lyties organų išsivystymą, funkcijas, svei-ka-tą ir ligas; moterų reika-lus: gimdymą, mėnesines, kūdikį auklėti-diną, jų ligas; meilės ir se-mos visokius sekretus. Gra-žiai apdaryta; labai daug pa-veikslų. Kaina \$7.00. (2) SVEIKATA, tai knyga, kuri viską pasako apie žmogaus kū-ną, jei norite gerai suprasti pa-žint ir gerai sveikatos ūklai-kyt, tai įsigykite šita knyga. Gražiai apdaryta. Beveik ant kiekvieno puslapio paveikslas. Kaina \$2.

Matote, kad šitos knygos kai-nuoja \$9.00, bet mes dabar par-duodam tik už \$7; 2.00 gau-nat dovaną.

O jei norite kitokios knygos dovanoms, tai pasirinkit šile vieną iš šitu: KAI P RASYT LAISKUS LIETUVIŲ IR AN-GLŲ KALBOSE; apdaryta, \$2. APIE ŽEMĘ IR KITUS SVIE-TUS; apd. \$2. LIETUVIŲ PRATEVIM MAZJOJ AZI-JOJ; apd. \$2. MEILĖ IR DA-LE; apd. \$2. TUKSTANTIS NAKTŲ; apd. \$2.00.

Pirkit knygas ir siųskit jas į Lietuvą! Jei mylit daug slai-tyt, tai rinkit laisvą mūsų DI-DELAUSIO KNYGŲ KATA-LOGO. Jei mylit mokyti ARIT-METIKOS, LIETUVIŲ IR AN-GLŲ KALBŲ, tai rinkit laisvą mūsų MOKYKLOS KATALO-GO.

Matote, kad mes viską turim; TIK PRISIŪSKIT SAVO IR SAVO DRAUGŲ ADRESUS, IR PASAKYKIT, KO NORIT, O mes toj visus aprūpinim.

AL. MARGERIS 2923 St. Paul Ave. CHICAGO, ILL.

\$2 DOVANU \$2

Pradėk Dabar Pirkti STANDARD ir Challenge Pieną

IR TAUPYK LEBELIUS KAD GAVUS BRANGIŲ DOVANŲ.

Rašyk bile vienu iš adresų esančių ant lebelių kitos pusės dėl paveiklų dovanų katalogo. "Apsimoka Taupyti Lebelius"

Ar Jus Kankina Pienas? NAUDOKITE Ruffles Ar Jums Galvos Skausmas? NAUDOKITE Ruffles Ar Jūs Plaukai Slenksta? NAUDOKITE Ruffles Ar Jūs Nerite Apsaugoti Juos? NAUDOKITE Ruffles

Užlaikymui savo plaukus gražius ir tankius NAUDOKITE Ruffles Užlaikymui galvos odos sveiką ir švari NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c, bonkų, arba tiesiog iš išsiųsčių per paštą už 75c, bonkų.

F. A. D. RICHTER & CO. 3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

"Draugai, "Keleivio" skaitytojai! Dėkitės prie "Keleivio" Bendrovės!

DYKAI

Pile kas gali gauti dykai šita puikų 24 kavalių Sidabrinį Setą, Tikro Rogers Sidabro, 6 šakės, 6 peiliai, 6 did. ir 6 maž. šaukštai. Visam jų gyvenimui.

Tai yra proga, kokia gal jau niekuomet nepasitaikys, gauti Dykai 5' puikų Sidabrinį Setą. Kiekviena moteris, dukter ar vyras gali įsigyti jį NEISLEIDE NEI VIENO CENTO.

Viskas, ko mes norime, tai pasiūlyti mūsų Smagumo ir Premijų prekų katalogą, kuris parodo didelį pigumą, jūsų draugams. Tą kiekvienas gali padaryti, ant to nereikia PATIRIMO. Mes turime tūkstantis šių Sidabrinį Setų išdavimui DYKAI.

Ruk pirmas jūsų mieste ir gauti jį. MES JAU ISDAVEM TUKSTANCIUS ŠIŲ PUIKIŲ SIDABRINIŲ SETŲ. MES NORIME DUOTI VIENA IR JUMS. Neatidėliokite! Išpildyk šį kuponą ir pasiūsk jį mums tuojau.

HOME SUPPLY COMPANY 110 Nassau St., New York City

Home Supply Co. Dept. 300, 110 Nassau St., New York City. Prisiųskit man savo DYKAI Sidabrinio Seto pasiūlymą.

Vardas _____ Adresas _____ Miestas _____ Valstija _____

Stebuklingas Kalendoriškas Laikrodelis.

Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtina ir toks laikrodelis turėtų yra didelės pa-rankumas visam amžiui. Laikrodelis to laikrodelio yra gražus ir labai tvirtas. 7 akmenų, mechanizmas ge-riausias plieno ir nikelio, laika laiko gerai, ir gva-rantuos ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pama-to šis laikrodelis patinka. Vertas užsimerkus \$15.00, o mes pardavome fabriko kaina už \$8.75 ir priedu duodam, kuris perka laikrodėlį, masinėle drukavot laiskus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir visus ženklus ir ant jos kožnas gali drukavot, kaip ant brangios masi-nos. Ji parsiduoda po \$5.00 ir brangiau, o pas mus gauna DYKAI, kas perka laik-rodelį. Užtikrinam kiekvienam užganėdi-nimą arba grąžinam pinigų. Prisiųsk 25c. rankpinigį, o kitus užmokėsi kada visą atnes į mūsų namus. Adresas: (3)

PRACTICAL SALES COMPANY 1219 NORTH IRVING AVE. Dept. 300 CHICAGO, ILL.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių naminių vaistų, šaknų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsienėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo strieni, kraujo valymui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taigpi turime nuo visokių slap-tųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiam, nuo patarimo del vyrų moterų. Diegtis Lietuvių ir Ivalių šaknų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pašaukime geriausių daktarus per telefoną uždėk. Todel jeigu norite gaut gerus vaistus ir suėdyti pinigų, tad ateikite į APIEKA po numeriu

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ

"Cit neverki mano mažulė! — nerandok, as tau duosiu BAMBINO ciučia-liaulą."

*Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 35c. bonką

BAMBINO

Valstakalio uždeg. S. V. Pat. Ode

Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalins tūdi-kio vidurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir gal-tinai pašalins užkietėjimą. "Kedikliai mėgsta jį! Jie prabo daugiaus!"

Motinos! Jeigu jūsų aptiktorius neturi jo, tai prisiųskite 40c. pašto markėmis tiesiog į

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarte Plapao Poduskaite. Jus galite mesti šalin visus diržus, kadangi Plapao poduskaite yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kylan. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridedus nenusenka ir tuo būdu ger-nesnėgu diržas. Jokiu diržų ar sprenžinių neturi. Minkšta, lengva ne-siojinti. Pigi. Jokie nemagumo dar-be. Gauta aukso medalis. Mes pri-siūsiame kę sakome, atsisiame jums išmėginimui visai DYKAI.

PLAPAO LABORATORIES 3058 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE

miera Biblija 5x8 colius, turį 350 puslapių ir 379 paveikslėlius. Labai idomi ir naudinga kiekvienai sūta. Žmogus skaitydamas šią Bibliją ir te-mu-damas į paveldėdama, sturie re-stato kas buvo pirm sutvėrinęs visą ir iki užgimimui Kristaus), uždar vi-nes savo vargus ir džiaugis jojai to-kiu knige įsijo, jam bus trumpai žie-mos vakarai.

KAINA TIK \$1.00

Norinti gaut šią Bibliją, prisiūsk šiekil Ekspres ar Pašto Money Orde-ris, arba registruotame laisve atvežti

"KELEIVIS" 255 Broadway, Boston, Mass.

IS HAMBURGO I DANCIGĄ IR VARŠAVĄ

Naujais laivais

ORDUNA SAUSIO 21

ORBITA VASARIO 17

OROPESA KOVO 3

Uždaryti kambariai moterims ir seimynoms.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 26 Broadway, New York. 117 W. Washington St., Chicago arba pas vietos agentus.

Švedijos Amerikos Linija i Lietuvą

Greitas Pasazižerinis Susisiekimas

TARP NEW YORKO IR LIEPOJAU.

Per Gothenburgą. Pasazižeriai perkeliama ant jurių ir siunčiami į Liepoją

Stockholm Sausio 31. Kovo 11. Balandžio 18

Trečios klesos kainos: i Hamburgą \$103.50, i Piliavą ir Dancigą \$106, i Liepoją \$110 ir \$5 taksu. Trečios klesos kambariuose yra tik po 2 ir 4 lovas. Švedijos viza nereikalinga. Kreipkitės prie vietos agentų. (?)

United American Lines Inc. Hamburg American Line

Tarp New Yorko ir Hamburgo

Trumpiausias susisiekimas su visais portais Centr.-Europos. Svaityniai išplaukiami kas Ketvergas nuo Pjero 86, North River, 46 Street, New York.

"MOUNT CLAY" "HANS" "MOUNT CARROLL" "BAYERN" "MOUNT CLINTON" "WUERTEMBERG"

Specialiai traukiniai laukia Cuxhaven su lietuviu perkabėto-ju. 275 svarų bagažas dykai iki ružėdži.

Kambariai su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Puikus valgomie-ji kambariai, saliniai ir erdvys dekal trečios klesos pasažie-riams. Ant laivų "HANS" "BAYERN" ir "WUERTEM-BERG" yra keli specialiai puikus kambariai. Klauskit agento JULIUS ROTTENBERG, 260 Hanover St., Boston, Mass.

PINIGUS PERSIUNČIAME I VISAS DALIS LIETUVOS IR LENKIJOS su augščiausiu išmokamu kursu.

Išmokami buna labai greitai.

Mes pardudam Laivakortes ant visų geriausių linijų.

SVARBU ŽINOTI.

Mūsų atstovai išvažiuoja į Lietuvą begiu kelių savačių. Jie gali su-teikti Jums visokių informacijų ir galės pasikalbėti su Jus; draugais nuvažiuavę. Siunčiami per mus pinigai bus po ypatinga jų priežiura. Ateikit ir pasikalbėkit su jais ypatingai.

JULIUS ROTTENBERG, Inc. 260 HANOVER ST. BOSTON, MASS.

DRAUGAI, platinkite "Kel eivį" tarpe savo draugų, kaipo tikrą darbininkų laikraštį. Kaina metams \$2.00.

BALTUJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI I LIETUVĄ KELIONE

PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJĄ

VAZIUOKIT PARANKIU KELIU Lietuvių važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų karidori.

3 KLESA PADALINTA I KAMBARIUS Su 2, 4, 6, ir 8 lovoms. Laivai išplauks "LITUANIA" Vasario 1, 1922 "ESTONIA" Vasario 22, 1922

TREČIOS KLESAS KAINOS: i Hamburgą \$103.50 i Liepoją \$110. i Piliavą \$106.50

Delei laivakortę ir žinių kreipkitės pas savo agentą.

Kaip lenkai kankina lietuvius

Kaip lenkai žudė nekalts Dargužių kaimo gyventojus, apie ką jau savo laiku esame trumpesnių žinių rašę, dabar dedame žodis į žodį, kaip savo lūpmis pasakojo grįžę iš to pragaro kankiniai. "Anksčiau rytą šiuo metų spalio 5 d. priėmė pilnas Dargužių kaimas lenkų raitelių ir baltasniurių žandarų ir dar nesuskaitomos rusišės slapukų, išsisklaidė po visą kaimą, pradėjo varyti žmones vienon vieton t. y. į vidurį kaimo, kuriuos tik sugriebdami nuo mažiausio iki seniausio, nepalikdami nei moterų.

Suvarė visus žmones į paskirtą vietą, ir kada moteris pabaigė tardyti, jas paleido namo, o vienas iš lenkų pašaukė mane. Kada aš išėjau iš tarpo žmonių, likusių liepė varyti į Valkininkų miestelį, o mane vachmistras ir dar 5 lenkai nusivedė už kaimo, sakydami, kad aš viską pasakysiu. Pirmu klausimu vachmistras lazdą sudavė man per lūpas, nuo ko apsiliejau krauju, paskui vachmistras atstojosi iš kairės pusės, iš dešinės antras lenkas ir muše rankomis per veidą, kiek tik norėjo, klausinėdami visokių nebutų daiktų. Kada aš ant tokio klausimo nieko neatsakiau, tai iš to kareivio, kuris buvo su šautuvu, vachmistras pamė tris šovinius, idėję man į pirštų tarpą ir spaudė abiejomis rankomis kiek tik turėjo pajėgų, bet ir tas nieko nepadarė. Tada vachmistras liepė nusimauti batus ir atsigulti ant žemės. Man viską išpildžius, vachmistras pamė iš raitelio, kuris tuo tarpu buvo atjojęs, kardą ir muše kardu per kojų padus nemažiau 50 kartų. Kada ir tai nieko nepadarė, tad su kardu muše visą mano kūną, o kaip aš norėjau atsikelti, tai vienas iš jų atsisėdė man ant galvos, o vachmistras dar ilgai muše kardu. Paskiau liepė atsikelti: man atsikėlus, vachmistras su antru lenku vėl pradėjo mušti kumštėmis per veidą ir kardu per kelius ir per rankų alkunes, tada aš parpuoliau ant žemės, o jie mane spardė komomis. Ant galo liepė man atsikelti ir apsiuosti batais. Kada aš tai su vargu padariau, vachmistras pridėjo revolvėrį į kaktą, o kareivis šautuvą į pečius ir skaitydami viens, du, trys, liepė man pasakyti kur esą du kulkašvaizdžiai. Kada aš atsakiau taip, kaip ir į kitus nežinomus man klausimus, kad nieko nežinau, tada vėl pasveikino kumščiomis ir veidą ir liepė eiti. Išėjus į gatvę liepė vachmistras kareiviui joti rikičia ir mane kartu varyti, iki kolei pavys anksčiau išvarytuosius į Valkininkus. Po tokių kankinimų turėjau bėgti kartu su raiteliu iš kaimo Dargužių iki kaimo Čižūnų t. y. du varstai.

Dar po ilgų varginimų ir kankinimų mus nuvarė į Vilnių, kur pralaidė kalėjime iki 8 lapkričio kol paluosavo. Taip ir pasibaigė mano kankinimas.

Kiti du pašauktieji pasakojosi sekanti:

"Spalio 4 d. kada suareštavo visus kaimo žmones ir atvarė Valkininkus, pernakvojome čia. Spalio 6 d. atėjo pas mus vachmistras ir pasaukė A. Š., J. P., J. B., V. P., ir mudu ir nusivedė į kontrolės stoties rasti. Pirmiausiai pasaukė S. B. ir J. K., juodu kankino sekant: pirma muše kumščiomis per veidus, o paskui... (Čia lenkų vandalių naujansio išradimo kankinimo priemonės tokios šlykš-

22. Žemės reformos įstatymas.
23. Namų ir kambarių sandymo įstatymas.
24. Nauja Lietuvos Konstitucija.
- VII.
25. Karė su lenkais.
26. Rusai išveja prošeponus iš Vilniaus.
27. Paliokai užpuola Lietuvos kariūmenę.
28. Želigovskis užima Vilnių.
29. Želigovskis puola ant Kauno.
30. Prūsų lietuviai ateina Lietuvai į pagalbą.
31. Želigovskis sumuštas ties širvintais.
32. Mušis su lenkais ties Gibais.
33. Sutrauka smulkesnių mušų.
34. Plebiscitas ir jo nenusikėlimas.
- VIII.
35. Taikos sutartis su latviais.
36. Lietuva atgauna Palangos nosta.
37. Francūzų kolonija Klaipėdoj.

Visi šitie dalykai yra aprašyti Lietuvos Respublikos Istorijoje su visais faktais ir dokumentais. Knyga parašyta tokia lengva ir gyva kalba, kad skaitai ir nori. Didelio formato, ant dailios popieriaus, graži spauda, ir kainuoja su visu žemlapiu tikrai \$1.00. Apdaryta aukso auksuotais auksklo viršais — \$1.50.

Prisiųskite "Keleivio" Redakcijai pinigų, ir tuoj šita veikalą gausit. Adresuokite taip:

"KELEIVIS"

255 Broadway, So. Boston, Mass.

Kur seniausia, Ten geriausia.

SENIAUSIA Agentūra VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linių į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremėnį, Hamburgą, Liepą, Karaliaučius ir kitus portus į Eidekūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia Lietuva ir visur pigiausiai kursu: už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo pirmosios gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigų maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBES" SPAUSTUVE Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina konstitucijas, knygas, laiškus popierais, plakatus, vizitines kortelės, baliams tikietis ir tt.

"VIENYBES" EINA DU KART SAVAITĖJE Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrį.

"TARKA" AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybę" Bendrovės Sėras. Dividendai mokami. Atsiųsime bus didelis pelnas.

Vienas sėras \$10.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite mūsų piniginių kursų ir knygu katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO. 193 Grand St. W. Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

JUSU KUDIKIS PRIVALO GAUTI PIENO

Ką jūs pilate į savo kūdikio žindymo bonkute? Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio, būkite atsargios ir duokit maistą, su kurio pagalba jūsų kūdikis būtų sveikas ir ramus.

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Yra motinų vartojamas beveik per 60 metų, kurios nori su pagalba palengvinti savo kūdikui pergyventi visą sunkų laiką.

Prisiųskite šitą apgarsinimą Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti liešvūnų kūdikiams, ir puikią kūdikių knygą.

Bulgariško Kraujo Arbata.

ISVALYT KRAUJĄ
SUTVARKYT SKILVĮ
ISVALYT INKSTUS
SUTVARKYT PILVĄ

Prasalinat šaltį
Apsaugot nuo infliuzos
Išgelbėt nuo plaučių uždegimo
Palaukty jaunystę.

Gerk ją karštą prieš gulį delei Sveikatos, Stiprumo ir Ilgo Gyvenimo. Bulgariško Kraujo Arbata padaryta iš tikrų syvų nuo žiedų, žievių, šaknų, lapų ir uogų, išaugintų ant derlingos žemės Europoj, Azijoj ir Afrikaj. Turėk visuomet po ranka šią Bulgariško Kraujo Arbatą. Parduoda visose apšviestoje ir madingoje vietoje didelių seimyniškių bakos už \$1.25 arba 3 bakos už \$3.15 arba 6 bakos už \$5.25. Adresuokite: Marvel Products Company, 491 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Mokinkis Angliškai Namie!

LENGVA ĮSMOKTI
28 Lekcijos buvo \$10 Dabar \$5

JEIGU LEKCIJOS NEPATIKS, GRAŽIŠIME JUMS PINIGUS.

Nėra geresnio būdo už šį kursą išmokti angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Jis yra lengviausias, greičiausias ir tikriausias būdas išmokti visą anglių kalbą namie. Kiekviena lekcija šio kurso kalba apie atskirus dalykus taip suprantami ir patikrinami, kad mokiniams netik gali, bet turi viską atsiminti. Jis persto dalykus taip aiškiai ir praktiškai, kad interesingas kiekvienos eilutės, kiekvieno žodžio spaudžias ir mokinio minti su tokia speka, kad jis nekalia akių nuo lekcijos, kol visko neismoksta. Išatrimas angliškų žodžių ir vertimas lietuvių kalbon taigpi yra praktiškas. Šis kursas susideda iš 28 gražiai atskaidintų ant geros popieriaus lekcijų. Pirmą lekciją sušideda iš 5 didelių puslapių — visos kitos iš 4 didelių puslapių.

Štai ką musu mokiniys sako apie musu kursą, išmokęs angliškai: "Gerbiame! — Melžius priimti nuo manęs širdingiausia jausmą padėką už jūsų atskaitytą mokymą ir populiarišką lekcijas jūsų metodus. Jūsų mokymai esu užganedintas visais žvilgsniais. Taigpi ačiū ir už konsultacijas (patarimus). Jūsų metodas kursas stebėtinai yra pigus. Su augsta pagarba Joseph Nijauskas, Norristown, Pa., July 11, 1917.

Turime simtus panašių laišku nuo savo mokinių. Jeigu jie, mokyje po \$10 už kursą yra taip užganedinti — busi užganedintas ir tamsta, mokėdamas dabar tik \$5.00 už tą patį kursą. Bet užrašyk tuojau — dabar. Velėna gali but pervėlu. Atminti, mes turime tik 100 kursų po \$5.00 kiekvienas. Po to ir vėl bus po \$10.00 kiekvienas kursas. Taigpi, buk pirmas. Siųsk \$5.00 šiandien, idėk marškų už lėd, del iškaščių pristuntimo kurso. Tamsta nieko nerizikuoj. Jeigu nepatiks, prisiųsk lekcijas mums atgal už trijų (3) dienų po apturėjimo, mes sugrąžinsime pinigus. Šis kursas yra vertas \$30.00. Musu kainos tik \$10, bet tamsta dabar turi progą gauti jį už \$5.15 su markėmis. Naudokis šia proga. Prisiųsk pinigų šiandien, užtikriname, kad nesigalėsitė. Pinigus siųsk "Money Order" šiuo adresu:

WAICHES PREPARATORY SCHOOL
4509 SO. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Ar Bijai Dievo?

Je ne — tai skaityk LIETUVIŲ LAISVAMANIŲ KALENDORIŲ

Su daug bedieviškų raštų, su daug bedievišku paveikslų ir su kun. Mokaš Pektos Mapa. Vertę visiems įsigyti šitą Laisvamanių Kalendarį ir vertę jį platinti tarp savo draugu bei pažintam. Kaina už 1 egz. 75c. Agentams bei šlap draugams, imantiems daugiau negu viena egz., duodam už labai nupigintą kainą: už 4 egz. \$2.00, už 10 egz. \$4.00, už 20 egz. \$7.00, už 30 egz. \$10.00, už 40 egz. \$13.00, už 50 egz. \$15.00, už 100 egz. \$25.00.

Pinigus šluokite sekamui antraštai: "KARDAS"

1443 N. Paulina St., Chicago, Ill.

KANKLĖS

Išėjo naujas muzikos apie 60 įvairių deimų, laisvų pianinų ir smuikų; jų tarpe ir lietuviški: Sūduinis, Klumpakojis, Norių migo, Kripitūs ir kiti. Tas leidinys tai "Penkių Metų Kanklės. Kaina pažeminta lig Naujų Metų. Kaina knygos, minkštai apdarais — 4 dol. Pasiųskite draugams Lietuvai, Adresas:

M. PETRAUSKAS
780 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

ISRADEJAI!

Prisiųskite man savo brėžinius išradimo išgaminavimui. Reikalaukite išradimų knygutės "Patrimai Isradejams", kuri duoda dykai.

Rašykite lietuviškai savo adrekatui.

MAKIN LABINER
Reg. Patent Att. 3 PARK ROW, NEW YORK

CHICAGO SARETY COMPANY Dept. 800 1330 N. Western ave., Chicago, Ill.

BERWICK KEIKAI

Padaro Namūs Maloniais Namais

PARSIDUODA VISUOSE GERUOSEGERERIUOSE

SVEIKATOS GELBETOJAS.

Aš, J. Karalius, dabar esu labai linksmas ir dikiškas SVEIKATOS GELBETOJUI, kuris išgelbėjo mano sveikatą ir gyvastį. Aš buvau labai nupules ant sveikatos visų kuo sistemų per 3 metus ir visur įsiekiojau savo sveikatai pagalbą, bet niekur neradau. Gaių gale kreipiausi prie Sveikatos Gelbėtojo, kur yra taip garbingi vaistai, kaip tai: Kraujo Valytojas, Nervų Stiprintojas, Nuo Kaulų Gėlimo, Skilvio Biterio ir Lytiškų Organų Sustiprinimui Vaistu. Sunaudojau tuos vaistus ir į septyntą dieną pajutau, kad atitraukė nuo manęs didesnę dalį skausmų. Aš dar antra sykį pareikalavau Sveikatos Gelbėtojo Vaistų ir praėjus dar penkioms dienoms aš pajutau tines jurtusias draskantį kate. Taigi dabar aš tariau tūkstantį sykį ačiū Sveikatos Gelbėtoji J. Baltrėnui.

J. Baltrėno žodis: Aš dirbau vaistus per 15 metų po Salutaras vardą, bet 1920 metais aš suanašiau paroduoti Salutaras Drug Ch. Co. ir išvažiavau į Europos didesnius miestus, kaip tai: Berlyną, Paryžių, Londoną, delei platesnio patyrimo vaistų išdirbime.

SVEIKATOS GELBETOJAS DRUG CHEM. CO. 2500 West 39th St., Chicago, Ill.

esąs sveikas, be skausmų ir ligos. Turtuoliai atsiėmė nuo mano kurties jurtusias draskantį kate. Taigi dabar aš tariau tūkstantį sykį ačiū Sveikatos Gelbėtoji J. Baltrėnui.

J. Baltrėno žodis: Aš dirbau vaistus per 15 metų po Salutaras vardą, bet 1920 metais aš suanašiau paroduoti Salutaras Drug Ch. Co. ir išvažiavau į Europos didesnius miestus, kaip tai: Berlyną, Paryžių, Londoną, delei platesnio patyrimo vaistų išdirbime.

SVEIKATOS GELBETOJAS DRUG CHEM. CO. 2500 West 39th St., Chicago, Ill.

EXTRA SUNKUS VARINIAI KATILAI

PARSIDUODA PIGIAU, NEGU KUR NORS KITUR Užigandėdinas gvarantotas arba pinigai gražinami.

Padirbti iš 16, 18, 20 ir 22 uncių Salto Roliuoto Vario, su stipriai užsukama 5 coliu kėpuraite. Galima lengvai įkisti ranką ir išvalyti.

Padirbti iš 16, 18, 20, ir 22 Salto Roliuoto Vario, geriausi apsaugos katilai, padirbti virinimui.

2 Gal. \$ 3.50
4 Gal. 4.25
6 Gal. 4.25
8 Gal. 4.75
10 Gal. 5.50
12 Gal. 11.90
15 Gal. 12.50
20 Gal. 14.00
25 Gal. 17.95
35 Gal. 25.00

Minkšto Vario Triubelis ½ colio 30c. už pėdą, ¾ colio 25c. už pėdą. Sujungimai ½ colio 60c. kiekvienas, ¾ colio 50c. kiekvienas. Išdirbta iš bėtinio vario ir užtikrinta ant 45 metų. (2)

JOHN O. HRUBY
1806 SO. RACINE AVE., Dept. 21 CHICAGO, ILL.
REIKALAUKTI KATALOGO.
Persiunciname drutuose mediniuose baknose.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTA, RAUDONA KRAUJA, STIPRUS, NUOLATINIS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sumažinta Sveikatą ir Spekas; turedamas neaišką mintį ir nusilpnę kūną; pasiboduliuotus vaistus del padidina veikimo ir vaistus sveikatai.

Čia, bandyk Nuga-Tone ir persitikirk kaip greitai laiku jausit visai naują žmogų! Devynis iš dešimties visu žmogus ligu, tokiu kaip blogas apetitas, neguromulvimas vidurių, gazi ir šipitimai, užkietėjimas skilvės, tulžinės, anemija, kankinimai reumatizmo, skausmai galvos, neuralgija, stoka energijos, nusilpnėjimas nervų ir neregėjimas miegoti, poėna nuo stoka nervų pajėgos, skisto vandeniuoto kraujo ir neuteiktinos kraujotakos kraujo.

Koėna dalis kūno ir koėna jo veikime remiasi ant nervų pajėgos, kurios didžiausią ušatiką geram stovėjui pilva, juknas, inkstus ir grobus, kirdes plaukus, kraujo kraujotakimui. Nuga-Tone yra labai protinas gydymas nuo nusilpnėto nervų ir abeje nusilpnėjimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštonia brangių, sveikatai dusdantių sudėtinio vaisto, rekomenduojami ir nurodyti per židungus Gydytojas. Yra jie ypatigai maistiniai i Gėleis ir Eozofor-maistais del Kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone pridoda gyvybe juknas, pastiprin grobus teip, jog je turtinase reguliariskai. Atgavini inkstus, švėra laisvą needines atstas. Nėra daugias gausi ir suputimi, Nėra smirdancio kvapo ar avokito liežuvis! Nuga-Tone duos jums stebuklingą apetitą, garsa gromulvima, tvirtus nervus ir kieta pastiprinta miega.

Nuga-Tone sustiprina kraujo ir energijos kraujotakimui jo, pridodu raudono vaisto ir išėna aštonia! Nuga-Tone padara tvirtus nervus vyrus ir sveikenes ir pulkėnes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj šoku maistum ar daromu perrote vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundeit. Yra apviktai cukrum, primone ašoni ir vertuoliu gėlėna be jokio neparankumo. Bandyk juos. Rekomenduoti vėdimo sava pretelem.

MUSU ABSOLUTUSKA GVARANCIA: Prieš Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) dolėris už butelė. Kiekis butelė talpina devynis deimtus (90) piliulu, arba vieno mėsai gėryna. Galite pirkti šėos butelė, arba šėos mėsai gėryna už penkis (\$0.50) dolėrius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganedintas gausimū suprantant butelė ir piliulu, o neti smai suprantime juos pigius. Nupigite papulviti viena centu. Mes imame vėtik. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visose apšviestoje vietoje pėdimo išlygomis ir te patie garantija.

PRISIUSK SAVI PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.
National Laboratory, L. 21, 1018 So. Wabash ave., Chicago, Ill.
Gerbiamieji: Idėdu dionais \$..... ir mēdis prisiųsti man..... bonkų Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....
Gatvė ir numeris.....
Miestas..... Valstija.....

Vietinės Žinios

Bagočių patiko nelaimė.

Advokatą F. J. Bagočių patiko didelė nelaimė po vestuvių. Apsivedęs per Kalėdas su p-le B. Kazlauskaite Pittsburgu, jis išvažiavo su jauna savo žmona į Vakarų, kaip amerikona sako, ant "honey moon". Ant Naujų Metų pasiekė Chicago, ir tenai toji nelaimė atsitiko. Jiedu važiuo su d-ru Montvidu automobilium, kaip staiga ant jų užlėkė kitas automobilis, kuriuo važiuo A. Kulis ir Juodakis. Kaip praneša Chicago "Tribune", šitoj nelaimėj Bagočiui buvo sužeista galva, o jo žmonai nulaužta dešinėji koja augščiau kelio. D-ras Montvidas su savo sunum taip pat buvo sužeistas, bet lengviau. Kulis su Juodakiu taip sunkiai sužeisti, kad vargiai išliks gyvi. Kolizija taip buvo smarki, kad iš abiejų automobilių tik lauzų kruva beliko.

Bagočius ir jo jaunutė žmona tapo nugalbenti į Wesley Post Graduate ligoninę.

Bomas persėvė So. Bostono policmaną.

Pereitos nedėlios vakarą apie lietuvių bažnyčią ant Penktosios gatvės buvo daug triukšmo, kuomet tarp policijos ir bomo prasidėjo šaudymas. Buvo taip. Apie 10 valandą vakaro ant kampos 5-tos ir B gatvių stovėjo du policmanai ir dairėsi sau. Tuo tarpu už kokių blokų pasigirdo šaudymas. Policmanai nuėjo ton pusėn pažūrėti kas ten darosi. Susitikę išeinant iš Gold streeto du vyru, policmanai sustabdė juodu ir pradėjo klausinėti. Laikė to pasikalbėjimo vienas tų vyrų, nesakydamas nei žodžio, sovė per kišenį iš revolverio ir pataikė vienam policmanui tiesiog į pilvą. Persautas policmanas tuoj sukiubė, o bomai tuo tarpu persiskyrė ir šoko bėgti: vienas į vieną pusę, kitas į kitą. Antras policmanas leidosi paskui šovusį boma vytyti ir šaudyti jį. Bomas bėgdamas dar šovė kelis kartus atsigriždamas į policmaną, bet išsaudęs patronus, numetė savo revolverį ant geležinkelio. Policmanas vijosi paskui jį Gold streetu iki A streeto, paskui per Dorchester'ave, iki Sixth, B ir Tudor gatvių. Ant Tudor gatvės banditas įbėgo į namus po Nr. 57, ir išbėgęs užpakalinėmis durimis per kiemus pabėgo.

Tuojaus buvo sujudinta visa South Bostono policija, bet banditų nesugavo. Persautas policmanas gal mirs.

Gaisras ant Broadway.

Po numeriu 700 Broadway aną savaitę anksti rytą užsidegė trijų gyvenimų medinis namas. Žmonės da miegojo, todėl išbūdinai ugnagesių iš miego, vienmarškiniai pradėjo bėgti laukan. Tame sumišime ugnagesių viršininkas nugriuvo laiptais žemyn ir vienas šuo žuvo ugnyje. Nuostolių ugnis pridarė už \$3,000.

Grovas Tolstojus Bostone.

Bostone dabar vieši grovas Ilja Tolstojus, pagarsėjusio rusų rašytojaus Levo Tolstojaus sunus. Šį panedėli jisai kalbėjo Harvardo Universitete apie dabartinę Rusijos padėtį. Jo garbei buvo tenai ir pietūs surengti.

Svarbus susirinkimas.

Lietuvos Piliečių Sąjungos 1-mo skyriaus susirinkimas bus pėtnyčioj, sausio 13 d., 1922 m., 8-tą val. vakare, Lietuvių Svetainėje, So. Bostone.

stone, Mass. Visi piliečiai ir pilietės butinai atsilankykite į šį susirinkimą, nes yra labai daug reikalų aptarti. Prot. rašt. K. Žibikas.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ŠERININKAMS.

16 sausio, š. m. L. A. Bendrovės bus metinis susirinkimas New Yorke. Todel visi nariai Bostono apeliokės malonekit pribūt į susirinkimą ketverge, 12 sausio, nuo 8 vakare į Lietuvių Salę, So. Bostone.

L. At. B-vės šerinkas.

LAISKAS IS LIETUVOS.

Pranešu draugams apie savo kelionę į Lietuvą, kurią prirėgė Baltic States Finance Corporation, 357 Broadway, South Boston, Mass. Laivas buvo geras, važiuovome 7 dienas. Ant laivo visi turėjome kambarius. Kurie tik važiuovome per Baltic States Finance Corp., turėjome gerą kelionę, nes mūsų kambariai buvo užsakyti iš kompanijos iš anksto. Lovos buvo minkštos, baltos, ambrusos ir paklodės mainė kasdien. Vandens atnešdavo į kambarį del gėrimo ir vaikams buvo baltos sinkos del maudymo. Doktorai su nūšėmis peržiūrėjo kambarius ir visus žmones, kad nesirgtų. VALGYTI davė gerai — steko, vištų ir taip visokios mėsos, riešutų, orencių, kreklių ir kitokių valgių. Visi gerai privalgę dainuodami artinomės prie savo tėvynės.

Privažiuavus pakraštį mus pasitiko iš Kauno atvažiuoję agentai ir peržiūrėjo, kurie važiuoja per Baltic States Finance Corporation, visus surinko ir važiuojo su mumis iki Kauno. Viskius popierius, kur reikėjo užvazuoti arba užregistruoti, agentai padarė ir nereikėjo mums mokėti nei cento ir mums niekas nerupėjo.

Eitkunuose visai mažai kratė, kitur nekratė visai. Vežtis su savim galima ką tik nori. Aš viską parsivežiau, ką tik turėjau. Kelionę sutaisyti taip nežinau ar rasis visoje Amerikoje kita tokia įstaiga, kad taip viskas būtų tvarkoje ir žinioje. Kur tik mes nepasisukom, visur mus žinojo, kad mes važiuojame per Baltic States Finance Corporation ir niekas mūsų nesikraudė. Todel patariu visiems savo draugams ir pažistamiems, kurie manote važiuoti į Lietuvą, važiuokite tik per Baltic States Finance Corporation, o turėsite laimingą kelionę.

Dabar pasakysiu apie Antaną Marcinuką, kuris išvažiavo per kitą bendrovę. Parvažiuavęs įsiai atėjo pas mane ir sako: "Kad ja perkunas sušaudytų, o ne žmones vargintų." Išvažiavo 15 sutiku vandeniu ir visur gavo mokėti, tai labai bėdavoja žmogus.

Tą visą pranešdamas savo draugams, velių viso gero Amerikos ir greitai pasimatymo Lietuvoje.

Su tikra pagarba,

Antanas Ambrozaitis,
Kriščiūvės kaimas,
Jurbarko valsčius,
Raseinių apskritys.
6 d. gruodžio, 1921.

Sever's Gyduoles užlaiko
šeimynos sveikatą.

Kosulys ir persišaldymas.

Šiam laike metu, kosulys ir persišaldymas viešpatuoja tarp suaugusių ir vaikų. Jeigu nekreipus atidžios, jie gali suteikti yvaines pavojingas ligas. Prašalink nedoras paskėmes nuo persišaldymo, imdamas Sever's Cold and Grip Tablets (Severo Pylskielės nuo Persišaldymo ir Gripės). Kaina 50c. — Greitą pagalbą nuo kosuli duoda

Severa's
Cough Balsam

(Severo Balsamas nuo Kosulio). Jis palengvina erzina, paliecia skrepius, sustabdo kosulį, padara kvėpavimą lengvą ir pagelba gamtai sugrąžinti normalią stovį. Didesni butonke 50 centai, mažesni 25 centai. Visose Apatekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

REIKALINGAS TUOJAUS

Pirmos klasės kopėjas, kuris gali kepti juoda, purbalte ir latviška duona, taipgi jeigu galetu kepti baltą duoną ir saldinius, būtų labai pagreidaujama. Nuolatinis darbas geram darbininkui. Duokite atsakymus ant sekančių klausimų:

1. Kiek metu išdėrbote pėkarnė?
2. Kokias duonas galite kepti atsakant?
3. Pas kokias kompanijas dirbote ir kiek laiko?
4. Kiek seumo ir ar vedes?
5. Kiek algos reikalaukite už 9 ar 10 valandų darbo?
6. Kas tamsta pažįsta gerai ir kuris galetu hudyti taistos charakterį.

Rašykite į Post Office Box 12, South Boston, Mass. (7)

GRAZUS AUTOMOBILIS

Parsiduoda labai pigiai Hudson Super Six, 5 arba 7 sedynių; karas kaip naujas.

FELIX P. TAUCHUS

628 E. Fourth st., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 71315.

MES TURIME EUROPOS RUOŽO-TU PLUNKSNŲ IR PUKŲ.

Parduodam žemiausia kaina. Atsilankyk, rašyk arba telefonuok pas

BOSTON FEATHER CO.
209 Second st., Chelsea, Mass.
Telephone Chelsea 398-W.

CITY POINT INSURANCE and REAL ESTATE

MIKAS KORINAS
722 EIGHT ST., SO. BOSTON, MASS
Tel. So. Boston 109-M. (12)

KAM KENTĖTI?

Raumatismas, neuralgijos ir raumenų gelimai greitai nustoja, jeigu patirimi su

ANCHOR PAIN-EXPELLER

Vaizduokite užraš. S. V. Pat. Ofis.

Žiūrėk, kad gautum tikrai-garsų per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtu įkaro (Anchor) Vaizduokite.

Geriausia proga norintiems važiuot Lietuvon!

Kelionė bus Linksma ir PARANKI.

12 d. KOVO-MARCH, 1922

Didžiulis laivas GEORGE WASHINGTON arba AMERIKA specialiai atplauks į BOSTONĄ ir paims visus per mus keliaujančius pasazierius iš Bostono porto ir plauks tiesiog į BREMENĄ.

Bremene visi keleiviai persės į SPECIALI TRANKINI Kauną

ir be persėdimo su visais bagažais važiuos į Kauną

Važiuojančius tuo Laivu lydės žymus mūsų KURJERAS, kuris važiuos iki pat KAUNO.

NELAUKITE! Kurie žadat važiuot Lietuvon, tuojaus užsakykit vietas, nes pigesnės ir tokios parankios kelionės niekur nerasite.

Rašykite tuojaus į grynai lietuvišką Bankinę įstaigą

BALTIC STATES FINANCE CO.

357 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Telefonas So. Boston 1061.

"Amerikos Namai, tai Sargyba Amerikos Laisvės."

Padėk savo Ateities Fundamentą šiandien!

Kada esi jaunas ir stiprus, pagalvok apie tą laiką, kada norėsi pasikelti nuo sunkaus darbo. Fundamentas Ateities Finansinės Nepriklausomybės stovi ant to, kiek tu sutapysi šiandien.

Isigyk Kooperatyvų Bankų Sėrus.

Taupyk reguliariai tam tikrą sumą kožną mėnesį. Būsi nustebintas, kaip greit ir lengvai tavo taupymai augs.

Tu gali isigyti Sėrus bife kokiame skaciune nuo 1 iki 40 ir mokėt už kiekvieną Sėrą po 1 dolerį mėnesį.

Jeigu nusipirksi vieną Sėrą tai suėjus laikui turėsi \$200.

Jeigu pirksi penkis Sėrus, tai turėsi \$1000.

Jeigu gali sutaupti \$10 į savaitę už 10 Sėrų, tai suėjus laikui turėsi \$8000.

Sėrai subėsta apie 12 metų

Tik pamislyk, beveik trečdalį pinigų gauni atgal pavidale pelno.

Kooperatyvų Bankai yra SAUGUS, nes jie randasi po Valstijos priežiūra.

Kooperatyvų Bankai yra KONSERVATYVISKI, nes jie vartoja jų pinigų tik ant pirmo morgiaus del pirmos klasės rezidencijų ir ant paskolos nariams.

KOOPERATYVŲ BANKAI YRA TIKRAI KOOPERATYVISKI, NES

Jie prigėlėb jums pasistatyt arba išmokėt namus;

Jie paskolins jums pinigų ant jų įdėlių;

Jie leis jums išimti jų pinigų, kada tik jūs norėsit.

ATEIK ir pasikalbėk su šių Bankų kasininkais, oje maloniai išaiškins jums Ko-operatyvų Bankų Sistemą.

BOSTON CO-OPERATIVE BANK

53 State St., Boston, Mass.

HAVERHILL CO-OPERATIVE BANK

9 Emerson St., Haverhill, Mass.

MERRIMACK CO-OPERATIVE BANK

264 Essex St., Lawrence, Mass.

LYNN CO-OPERATIVE BANK

Security Trust Bldg., Lynn, Mass.

MECHANICS CO-OPERATIVE BANK

308 Bay St., Taunton, Mass.

SUFFOLK CO-OPERATIVE BANK

44 Bromfield St., Boston, Mass.

TRIMOUNT CO-OPERATIVE BANK

73 Tremont St., Boston, Mass.

WALTHAM CO-OPERATIVE BANK

11 Moody St., Waltham, Mass.

WATERTOWN CO-OPERATIVE BANK

60 Main St., Watertown, Mass.

WORKINGMENS CO-OPERATIVE BANK

101 Tremont St., Boston, Mass.

MES SIUNCIAME PINIGUS PER PASTA IR TELEGRAFA I

LIETUVA

Mūsų Bankas yra nariu

FEDERALĖS REZERVOS SISTEMOS

Didžiausias Pasaulyje Finansinės Įstaigos

CEKIŲ SKYRIUS TAUPYMO DEŽUTES

BOYLSTON NATIONAL BANK

41 BEDFORD ST., cor. CHAUNCEY ST.
BOSTON, MASS.

Isteigta 1845

(13)

PRANEŠIMAS!

Šiuomi pranešu savo draugams ir kostumeriams, jog aš papirkau pirmutinę ir seniausią pėkarnę So. Bostone, po Nr. 75 Silver St., kuri seniau priklausė J. Plevokui, o vėliau Zulonui ir Mulevičiui, o dabar aš naujai ištaisau ir pradėjau kepti pirmos rūšies juoda, baltą ir latvišką duoną, taipgi visokius keikus, donacus, pajus ir piragaičius, žodžiu sakant darysime visokius kepimus, kokie tik žmonėms bus skanesni. Meldžiu visus kuoskaitlingiausius atsilankyti ir paragauti naujų duonų ir saldinių

Su pagarba

Petras Yankunavičius

75 SILVER ST., SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston (2)

Auksinų Kursas Vel Kyla!

Mes persiunčiame pinigų žemiausiu dienos kursu.

Jeigu kursas puola, mes persiunčiame daugiau auksinų už dolerį; jeigu kyla — persiunčiame mažiau.

1000 auksinų nusiunčiam į pat namus už \$7.50

Lietuvoje visokių daiktų yra užtektinai, turint pinigų galima nusipirkti visko ant vietos.

Kurie norite, kad nueitų pinigai iki švenčių į Lietuvą Jūsų giminėms, siųskite tuojaus.

Patarnavimas užtikrintas.

BALTIC STATES FINANCE CO.

357 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LOUIS GOLDBERG, Advokatas

Veda bylas visokiuose reikaluose, visuose skyriuose.

606 EXCHANGE BLDG., 53 STATE ST., BOSTON.

ELIHU D. STONE

Representantas ir jo brohis

LOUIS G. STONE

ADVOKATAI ir TIESŲ ATSTOVAI

Veda provas civiliskias ir kriminaliskias.

66-67 Journal Building

262 WASHINGTON STREET,

BOSTON, MASS.

Tel. Main 3334

Tel.: Richmond 2957-M.

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiskai ir Rusiskai.

GYDO CHRONISKAS IR SLAPTAS LIGAS.

VALANDOS:

Nuo 8 iki 10 ryto.

Nuo 2 iki 3 diena.

Nuo 7 iki 8 vakare.

321 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 506-W

DAKTARAS

A.L. KAPOCIUS

LIETUVYS DENTISTAS.

VALANDOS Nuo 9 iki 12 diena.

Nuo 2 iki 9 vak.

NEDĖLIOMIS: iki 1 v. po pietų.

Serdomis iki 12 diena.

Ofisas "Keleivio" name

251 Broadway, tarp C ir D st.

SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 2468.

Dr. J. C. Landzius Seymour

LIETUVYS

Gydytojas ir Chirurgas.

506 Broadway & G st.

SO. BOSTON, MASS.

Tel. Haymarket 4154

Gyvenimo Tel.: Cambridge 6093.

DR. AL. FIDERKIEWICZ,

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

Specialistas Slaptų ligų.

VALANDOS:

Nuo 1 iki 3, nuo 5 iki 7:30

Šventadieniais nuo 10 iki 1.

81 CANAL ST., BOSTON.

Room 215 ir 216.

LIETUVYS GRABORIUS

Patarnauju prie numirusių

kuogražiausiai: pigiai ir greitai.

Viską padarau pagal žmonių norą.

Aš galiu pribūt greičiau negu kiti, nes mano automobilis visados stovi prie ofiso ir namų durų.

Todel Bostono ir apeliokės lietuvių reikalui esant kreipkitės pas mane ypatiskai arba per telefoną.

Petras Akunevičius

Ofisas: 258 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston 381

Gyvenimo vieta: 702 E. 5th St.

Tel. So. Boston 1891-M.

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

(AKIŲ SPECIALISTAS)

Išgaminuoju akis, pritaikau

akinius ir sulaužytus sutaisau

už priėmimą kainą.

J. L. Pašakarnis O. D.

377a BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTON, MASS.